

TERVEYSALAN AMMATTILEHTI

2 2021

Terveys & Talous

**Aamukahveilla hiotaan
hankintastrategiat kuntoon**

**Pirkanmaalla
tuotantokeittiöstä
rakennetaan palvelukeittiötä**

**Joko nyt olisi
sote-uudistuksen aika?**

A portrait of Maria Veitola, a woman with short blonde hair and bangs, wearing a bright pink off-the-shoulder top with puffed sleeves and a large yellow flower earring. She is smiling slightly and looking towards the camera. Her arms are crossed.

**Maria Veitola etsii
onnen lähdeettä**

GEZE

Hygieenistä esteettömyyttä

GEZE Slimdrive EMD-F on pienikokoinen oviautomatiikka tämän päivän rakennussuunnitteluun. Se soveltuu erittäin hyvin sairaaloihin ja terveydenhuollon rakennuksiin. Yhdessä GC 306 -liiketunnistimen kanssa **Slimdrive EMD-F** tarjoaa hygieenisen, miellyttävän ja täysin esteettömän ratkaisun.

Esteettömyys ja parempi hygieniataso merkitsevät parempaa käyttömukavuutta ja elämänlaatua jokaiselle.

Lue lisää osoitteessa www.geze.com

GEZE GC 306

GEZE Slimdrive EMD-F

Tässä lehdessä

8

12

26

30

40

44

- 6** Sote-velvaus on nyt loppumetreillä
- 8** Vielä muutamia hikisiä paikkoja edessä
- 12** Pirkanmaan Voimia uudisti Köökkinsä
- 14** Keittiötyöläinen jo viidennessä sukupolvessa
- 18** Aamukahveilla hiotaan hankintastrategiat kuntoon
- 20** HUS parantaa hankintojensa näkyvyyttä julkisuudessa
- 26** Koronavirusaikana opittua – turnauskestävyyttä ja kognitiivista ergonomiaa
- 28** Työnkuvia uusiksi Povera-hankkeen tukemana
- 30** Yhteisössä on avaimet työväkivallan hallintaan
- 40** Vaasa haluaa tehdä opiskelijat onnelliseksi
- 44** Uusi päätoimittaja on työssään jännän äärellä

F L O R E N C E

UUTUUS!

Florence potilaspaneeli

Liikuteltava malli

Maailmalla nopeasti leviävät tautiepidemiat ja pandemiat ovat osoittaneet, että terveydenhuollon on varauduttava odottamattomiin tilanteisiin. Maxetan uuden liikuteltavan potilaspaneelin avulla vuodepaikkojen lisääminen onnistuu tarvittaessa nopeasti.

Maxeta on kehittänyt liikuteltavan potilaspaneelin, mikä perustuu Florence 125-malliin (myös muut mallit ovat mahdollisia). Potilaspaneeli varustellaan pistorasioilla ja kaasupisteillä tarpeen mukaan. Myös ATK-pisteet ovat mahdollisia.

Tuote mahdollistaa sähkö-, kaasu- ja ATK-pisteiden nopean lisäämisen vuodepaikoilla.

Liitosjohtojen ja letkujen pituudet voidaan määrittää tarpeen mukaan. Liikuteltava potilaspaneeli voidaan ottaa käyttöön välittömästi.

Lue lisää!

Myynti:

hedengren.com/fi/hedtechedtec@hedtec.fi

Puh. 0207 638 000

SFS-EN ISO 11197, CE 2460
Lääkintälaitedirektiivi
93/42/EEC, Annex II
Laatujärjestelmä ISO 13485
Presafe NB 2460

Florence liikuteltava potilas-
paneeli täyttää tuotteelta
vaadittavan MDD luokka IIa
hyväksynnän

Valmistetaan Norjassa

Laadukkaan terveydenhuollon peruspilarit

Terveys- ja taloustemat ovat tasapainotelleet kuluneen vuoden aikana useasti niin puheissa kuin teoissakin. Ihmisten terveyden suojelemiseksi on toteutettu suosituksia ja rajoituksia ennen näkemättömällä tavalla. Terveyttä ja hengissä pysymistä on painotettu moneen otteeseen taloutta säästelemättä, ja säästynneiden elinvuosien kustannus on kohonnut tänä aikana moninkertaiseksi. On myös nähty, kuinka korona on aiheuttanut paljon varautumis- ja hoitokustannuksia sekä jatkuessaan myös lisääntyviä pahoinvoinnin, yksinäisyyden ja eristäytyneisyyden aiheuttamia mielenterveysongelmia, joihin on hiljalleen herätty ja joiden aiheuttamat kustannukset ovat vasta alussa.

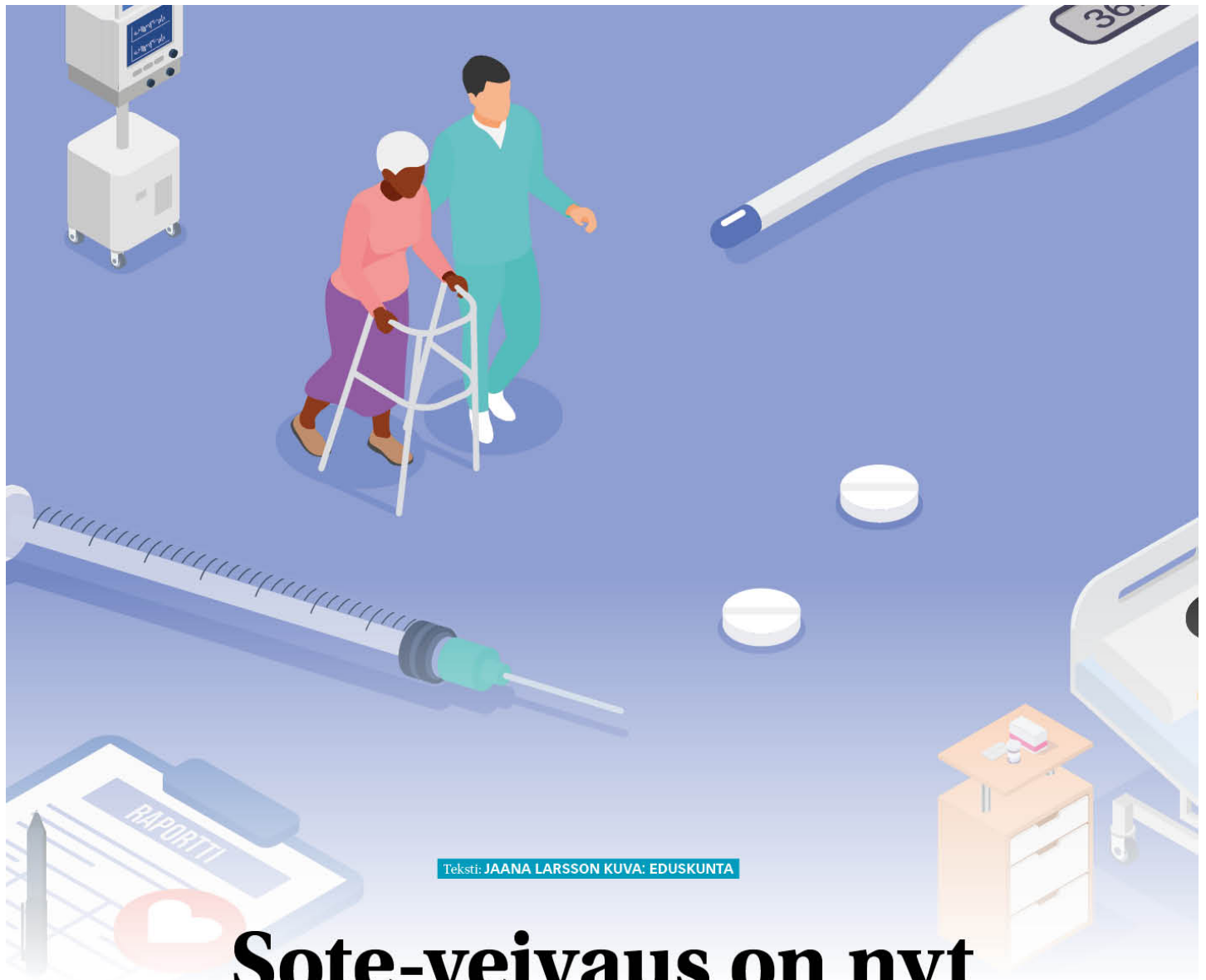
Terveys & Talous -lehden tämänkertaisen numeron teemat ovat moninaiset mutta ehkä jopa ajankohtaisemmat kuin koskaan - ravitsemus, hygienia, koulutus, tutkimus ja osaaminen. Koronakurimusta on takana nyt reilu vuosi, ja lehden ilmestyessä on todennäköisesti jo hieman valoa pitkän tunnelin päässä. Tämä edesmennyt vuosi on kuitenkin osoittanut, että kaikki edellä mainitut tärkeät aiheet ovat nousseet merkittäviksi pandemian ehkäisyssä ja hoidossa.

Korona on ollut ykkösnimittäjä uuden innovoinnille. Usein on näin, että jokin suuri yhteinen uhka tms. tekijä saattavat alkuun monta uudistusta ja ovat voima uusille teknologioille ja keksinnöille. Niin nytkin. Erityisesti tiede ja tutkimus ovat korostuneet maailmanlaajuisesti pandemian vastaisessa kilpajuoksussa. Koronavirus ja sen käyttäytyminen on ollut tutkimuskohteena ykkönen, mutta lisäksi kaikki mahdollinen osaaminen ja innovointi on käytetty terveyden suojelemiseksi, sairastumiselta ehkäisemiseksi ja toimintojen turvaamiseksi uudenaikaisilla tavoilla. Myös työelämässä on jouduttu uuden äärelle ja totuttamaan etäilyyn sekä digiaikaan niiden kohdalla, kenen työ on sen sallinut. Suuri osa terveydenhuollon väestä on kuitenkin joutunut olemaan paikan päällä hoitamassa potilaita, mutta hekin ovat joutuneet uudenaisten toimintatapojen sekä jatkuvan oppimisen ja osaamisen ylläpitämisen äärelle. Tutkimuksen, koulutuksen ja osaamisen ylläpitäminen on turvattava jatkossakin.

Tässä vaiheessa ei kukaan voi vielä varmasti sanoa, päästäänkö koronasta tänä vuonna jo kokonaan eroon. Kukaan ei myöskään pysty ennustamaan, tuleeko ja kuinka usein vastaavia tilanteita tulevaisuudessa. Sen sijaan ravitsemus, hygienia, koulutus, tutkimus ja osaaminen ovat edelleen peruspilareita, joilla takaamme toimivan ja laadukkaan terveydenhuollon. Laadukkaalla terveydenhuollolla taas kykenemme vastaamaan ja varautumaan vastaaviin tilanteisiin tulevaisuudessakin, sekä tietenkin ylläpitämään myös normaalin ajan toimintoja parhaalla mahdollisella tavalla.

Virpi Pitkänen

Terveys ja talous ry:n hallituksen jäsen
Johtava asiantuntija, FCG

Teksti: JAANA LARSSON KUVA: EDUSKUNTA

Sote-veivaus on nyt loppumetreillä

Sote-ratkaisujen viime metreillä jumpataan valiokunnan mietinnön yksityiskohtia.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta aloitti sote-uudistukseen liittyviä sisältöjen tiiviimmän käsittelyn helmikuussa. Kokouksia oli kolme kertaa päivässä. Valiokunnan puheenjohtaja **Markus Lohi** sanoo, että asioita on käsitelty tiiviissä tahdissa ja paljon, mutta hyvässä hengessä.

– Toki yksittäisistä asioista ollaan välillä eri mieltä. Näin kuitenkin tarpeelliseksi aikaisempien kokemusten kautta, että uudistuksessa ei rajoiteta kirjallisia ja suullisia kuulemisia.

Valiokunta on kuullut kevään aikana 160 tahoa suullisesti ja saman verran kirjallisesti. Kuulemisten aiheet teemoitettiin valiokunnassa. Lohi sanookin, että kun elefanti on suuri, se pitää syödä pala

kerrallaan. Teemat ovat auttaneet asioiden jäsentelemistä.

– Nyt valiokunnat ovat antaneet lausuntonsa ja pelkästään hallintolautakunnan lausunto on satasivuinen, kuvailee Lohi meneillään olevaa työmäärää.

NYT SOSIAALI- ja terveysvaliokunta valmistelee omaa kantaansa lukuisiin yksityiskohtiin. Mietinnön sisällöstä käydään valmistelevaa keskustelua.

Uudenmaan erillisratkaisu on yksi aiheista, ja vaikka tätä on pidetty sote-uudistuksessa yhtenä haastavimmista ratkaisuista, näkee Lohi asian toisin.

– Uudenmaan ratkaisussa kunnat valitsivat mallin. En näe tätä kysymys-

tä ongelmallisena. Integraatio ei malissa toteudu, mutta se ei ole ainoa asia sote-uudistuksessa, mitä viedään eteenpäin. Valiokunnan mietinnön sisältö on mielestäni meille kovin työ tällä hetkellä.

ENITEN VÄÄRINKÄSITYKSIÄ Lohen mielestä liittyy sote-rahoituksesta käytyyn julkiseen keskusteluun. Isoin ongelma hänen mielestään on oletus, että raha siirtyisi isoista kaupungeista vähemmän asutetuille alueille.

Lohen pääviesti on, että raha ei vähene alueilta. Kun Etelä-Suomessa väestö kasvaa, rahoitusta suunnataan uudistuksessa alueelle lisää.

– Helsingissä rahoitus nousee 45 pro-

senttia vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä summa nousee kahdesta kolmeen miljardiin. Lapin osalta nousu on hiukan vähäisempää, 40 prosenttia. Nämä tehdyt painelaskelmat kertovat, että julkisuudessa käydään keskusteluja väärin tiedoin. Tämän vuoksi päättäjän on pidettävä pää kylmänä, luotettava luotettavista lähteistä saatuihin tietoihin ja tehdä sen perusteella johtopäätöksensä, Lohi sanoo.

ENTÄ PÄÄSTÄÄNKÖ tällä kertaa sote-uudistuksessa maaliin?

– Itse katson tätä liian läheltä, jotta pystyisin arvioimaan lopputulosta. Nyt tuntuu, että kaikki alkavat olla väsyneitä asiaan, kun kyse on niin suuresta ja aikaa vievää kokonaisuudesta. Ehkä nyt ollaan jo valmiita viemään tätä viimein eteenpäin.

Lohen mielestä valmistelutyöhön laitettu paljon resursseja, jotta tulos olisi mahdollisimman hyvä. Hän kuitenkin sanoo, että näin iso kokonaisuus ei voi olla täydellinen.

– Tästä asiasta on paljon mielipiteitä ja nyt on aika rämpiä rohkeasti eteenpäin. Tärkeintä on saada peruspallikat kuten rakenne ja toimintatavat kuntoon sekä kokemuksen kautta koko ajan uudistua.

Kun kansanedustajat kohtaavat paljon erilaisia mielipiteitä ja viestejä, sanoo Lohi, että tämä vaikeuttaa oman mielipiteen muodostumista.

– Mutta päättäjänä pitää osata suhteellistaa ja priorisoida asioita, joissa ei ole absoluuttista totuutta.

Sote-laki on eduskunnan käsittelyssä kesäkuussa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenjohtaja Markus Lohi sanoo, että valiokunnan mietinnön sisältö työllistää vielä ennen sote-ratkaisua.

Sote-uudistus maakunnissa: Vielä muutamia hikisiä paikkoja edessä

Pohjanmaa ja Päijät-Häme valmiina sote-uudistukseen, myös Keski-Suomessa luottoa omaan valmiuteen.

Teksti: KATI KUMPULAINEN

Sote-uudistuksen valmistelut maakunnissa ovat hyvässä vauhdissa. Pohjanmaalla hyvinvointialue käynnistyy jo vuoden 2022 alussa. Omaehtoisen uudistuksen myötä Pohjanmaa on hyvin valmistautunut myös mahdolliseen sote-uudistukseen. Myös Päijät-Häme koee olevansa edelläkävijä sote-uudistuksessa. Keski-Suomella on valmiudet käynnistää väliaikaishallinnon toiminta, mikäli eduskunta hyväksyy lait.

– Meillä Keski-Suomessa sote-palveluiden järjestäminen hajautuu eri organisaatioihin. Toistaiseksi maakunnassa keskitytään olemassa olevien organisaatioiden toimintaan ja keskinäisen yhteistyön vahvistamiseen, Keski-Suomen sote-uudistuksen hankejohtaja Mikael Palola kertoo.

TOIMINTATAPOJEN YHTENÄISTÄMINEN, digitalisointi ja tietojohdamisen vahvistaminen valmistavat aluetta mahdolliseen tulevaan hyvinvointialueeseen.

– Tällä hetkellä tehdään alustavaa budjettia, autetaan kuntien johtoa ja valmistaudutaan asettamaan väliaikaishallinto. Näissä asioissa olemme pitkällä ja jos eduskunta hyväksyy lait, meillä on valmiudet käynnistää väliaikaishallinnon toiminta. Olemme jo henkisesti vahvasti hyvinvointialueessa, Palola sanoo.

Aivan tolkun urakkahan se on niin meillä kuin koko Suomessakin. Vuosi 2023 tulee yllättävän nopeasti.

PALOLA USKOO, että Keski-Suomessa sote-uudistus pystytään viemään läpi, mutta aivan yksinkertaista se ei tule olemaan.

– Aivan tolkun urakkahan se on niin meillä kuin koko Suomessakin. Vuosi 2023 tulee yllättävän nopeasti. Valtion pitäisi pystyä rahoittamaan alueellista valmistelua, koska kunnilla ei ole suurta intressiä laittaa kunnan omaa rahaa peliin, kun vastuu kuuluu hyvinvointialueelle.

Palolaa mietityttää myös asiantuntija-

palveluiden resurssit uudistuksen edetessä.

– Tämä on iso uudistus koko Suomessa ja tulee varmasti näkymään esimerkiksi ICT-puolen resursseissa. Pelkään, että tällaiset palvelut muodostuvat pulonkaulaksi. Toivon kuitenkin, että kansallisesti tehdään tiivistä yhteistyötä ja vahvalla koordinoinnilla sote-uudistus pystytään klaaraamaan. Luottavaisena katsomme tulevaan, Palola toteaa.

Keski-Suomen sote-uudistuksen hankejohtaja Mikael Palola.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän toimitusjohtaja Marina Erhola.

Päijät-Hämeessä uudistus hyvässä vauhdissa

– Sanoisin, että olemme edelläkävijöitä sote-uudistuksessa ja hyvissä asemissa, mikäli päätöksiä lainsäädännöstä saadaan tehtyä. Olemme tehneet tätä muutosta jo vuodesta 2017 asti, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän toimitusjohtaja **Marina Erhola** kertoo.

Päijät-Hämeessä järjestämisvastuu on pääosin jo luovutettu hyvinvointiyhtymälle.

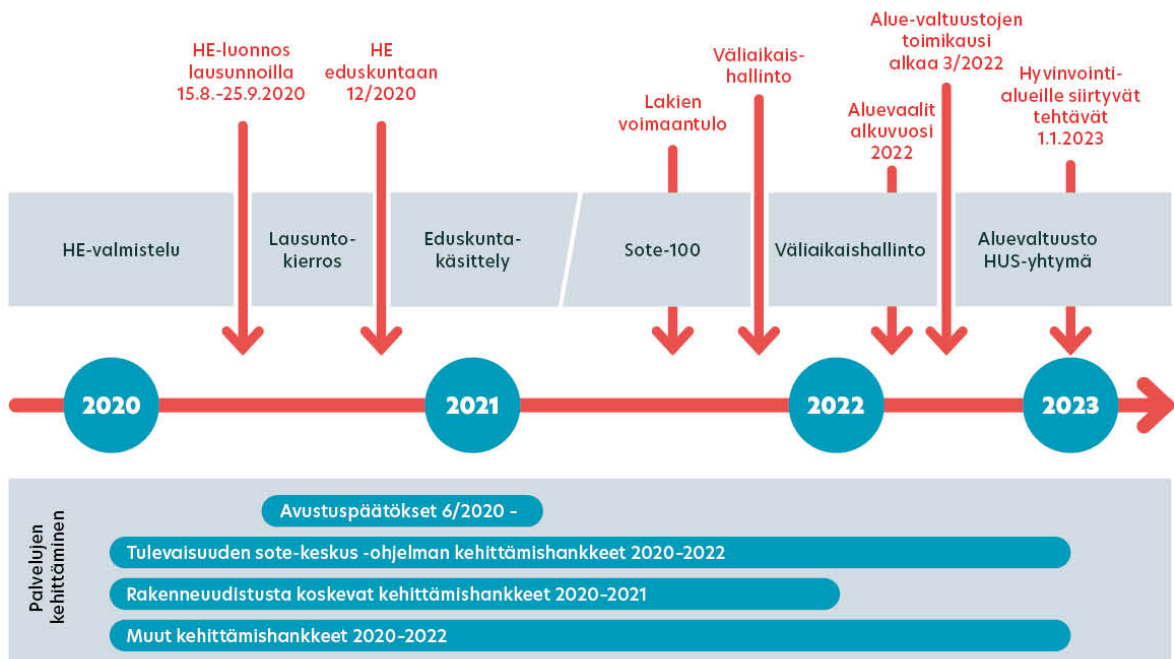
– Toki rahoitusuudistus ja vaalit tulevat meille-

kin. Jatkossa isoina kysymyksinä nousee erityisesti palvelutuotannon uudistaminen ja henkilöstön saatavuuskysymykset. Meillä on vahva strateginen monituottajuus, noin 25 prosenttia palvelutuotannosta on muiden kuin meidän itsemme tuottamaa ja toivomme, että sama jatkuu tulevaisuudessakin.

Alueen kuntien rahoituskyky on ollut vaatimaton ja sote-uudistuksen myötä rahoitustilanne paranee.

– Meillä on ollut todella niukka rahoitus, nyt olemme rahoituksessa alle tarvevakioidujen menojen. Yksi iso kysymys on myös palkkaharmonisointikysymykset ja sen maksajan taho pitäisi saada ripeästi selville. Toivon, että poliittisilla päättäjillä on tarvittava tieto ja näkemys siitä, mitä tällä uudistuksella tavoitellaan. Päijät-Hämeessä ollaan etukenossa tässä asiassa ja itselläni on iso usko, että uudistus etenee, Erhola sanoo.

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2022

Pohjanmaalla siirrytään hyvinvointialueeseen 1.1.2022

– Meillä Pohjanmaalla on siitä uniikki tilanne, että olemme jo viime kesäkuussa päättäneet käynnistää hyvinvointialueen vuoden 2022 alussa riippumatta eduskunnan päätöksistä, Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän johtaja **Marina Kinnunen** kertoo.

Käytännössä muutos tarkoittaa hallintosään-
nön valmistelua, budjetointia, johtavien virka-

miehen rekrytointia ja kuntien yhtenäistämistä yhden organisaation alle.

– Tässä vaiheessa meillä on vielä hikiiset paikat, jotta kaikki saadaan valmiiksi vuodenvaihteeseen. Samalla valmistaudumme kuitenkin myös sote-uudistukseen 2023. Toivottavasti lainsäädäntö saadaan tällä kertaa läpi, Kinnunen sanoo.

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän johtaja Marina Kinnunen.

Sote-yrittäjät:

Sote-uudistus heikentää yritystoimintaa

Suomen Yrittäjät kysyi sote-yrittäjien näkemyksiä sote-uudistuksesta. Viesti oli selvä: peräti 62 prosenttia uudistusta tuntevista kertoo sen heikentävän yritystoimintaansa.

– Kolmannes sote-yrityksistä toimii toisen sote-alan yrityksen alihankkijana – nämä tuotantoketjut romuttuvat uudistuksessa, Suomen Yrittäjien varatoimitusjohtaja **Anssi Kujala** sanoo.

SOSIAALI- JA terveydenhuoltouudistus on eduskunnan käsittelyssä. Yrittäjien mukaan uudistus heikentää yksityisen sektorin toimintaedellytyksiä, jos se hyväksytään esitetyssä muodossa.

– Eduskunnan on muutettava esitystä, joka suorastaan romuttaa verkostomaisen, pienten yritysten ja eri osajien hyödyntämiseen perustuvan tuottamistavan, Kujala vaatii.

– Kyselyn vastausten perusteella erityisesti yksityisyritysten asema on sote-uudistuksessa nyt uhattuna, vaikka heitä on sote-yrittäjistä suuri osa. Ammatinhar-

joittajana toimimisen on oltava mahdollista myös jatkossa, Kujala toteaa.

KYSELYYN SAATIIN 528 vastausta. Vastanneista 47 prosenttia on yksityisyrittäjiä, 37 prosentilla vastaajista on 1 – 5 työntekijää. Vain 12 prosentilla vastaajista on töissä yli 10 työntekijää.

Kolmannes vastaajista toimii toisen sote-alan yrityksen alihankkijana.

– Hallituksen sote-lakiesityksen rajoittaa voimakkaasti alihankintana myytävää palvelutuotantoa, koska esityksessä ostava yritys saa ostaa alihankintana toteutettua palvelutuotantoa ainoastaan enintään 49 prosenttia hyvinvointialueelle tuottamastaan palvelutuotannosta, Kujala sanoo.

Esityksellä pyritään siten vaikuttamaan siihen, miten soteorganisaatiot or-

Julkisen sektorin ostot merkittäviä sote-alan yrityksille.

ganisoivat palvelutuotantonsa.

- Ei voi olla, että lainsäätäjä näin voimakkaasti pyrkii vaikuttamaan yksityisten organisaatioiden toimintapauteen, Kujala toteaa.

67 prosenttia vastaajista kertoo myyvän palveluita julkiselle sektorille: 40 prosenttia ostopalveluina, 17 prosenttia palvelusetelillä ja 10 prosenttia muuna yhteistyönä.

- Yksityinen sektori on julkisen sektorin merkittävä yhteistyökumppani ja palveluntuottaja. Valitettavasti sote-uudistus estää nykyisen hyvän toimintamallin monilta osin. Esimerkiksi hyvinvointialueille esitetty riittävän oman palvelutuotannon vaatimus tarkoittaa sitä, että hyvinvointialueen tulee ottaa omaksi toiminnaksi niitä toimintoja, joita tällä hetkellä tuotetaan tiettyjen sektoreiden sisällä paljolti palvelusetelin turvin, kunta- ja elinkeinoasioiden päällikkö **Tanja Matikainen** Suomen Yrittäjistä toteaa.

VASTAAJAT KOKEVAT valmistelussa olevan sote-uudistuksen pääosin heikentävän liiketoimintamahdollisuuksiaan: Niistä vastanneista, jotka arvioivat tietävänsä uudistuksen vaikutukset, peräti 62 prosenttia kertoo uudistuksen heikentävän yritystoimintaansa. Vain kahdeksan prosenttia arvioi uudistuksen parantavan yrityksen toimintamahdollisuuksia. 31 prosenttia kokee, että uudistuksella ei ole vaikutusta yrityksen toimintaan.

- Kyselyssä korostuu yrittäjien huoli siitä, miten ja millä edellytyksillä he voivat jatkossa tarjota palveluitaan hyvinvointialueille. Hyvinvointialueiden tulee pitää huoli siitä, että jatkossakin kaiken kokoisilla yrityksillä on mahdollisuus tuottaa palveluitaan hyvinvointialueille, Matikainen vaatii.

Kyselyssä tuli esiin myös yrittäjien toive valinnanvapauden laajaan lisäämiseen, jota ei esitetä nykyisessä sote-esityksessä.

- Valinnanvapauden lisääminen olisi hyvä keino parantaa asiakkaiden hoitoon pääsyä. Samalla se turvaisi monituottajamallin kehittymisen ja yritysten keskinäisen kilpailun laadulla, Anssi Kujala toteaa.

Miele

Vähemmän viruksia. Enemmän meitä.

Erinomainen suodatuskyky. Erittäin hiljainen käyntiääni. Uusi ja tehokas Miele AirControl -ilmanpuhdistin.

Miele Professional. Immer Besser.

Puhdasta ilmaa - Mieleltä.

Mielen uusi AirControl -ilmanpuhdistin mahdollistaa taas mukavat tapaamiset ja työskentelyn yhdessä. Tämä tehokas ilmanpuhdistin tarjoaa parhaan mahdollisen suojan viruksia vastaan suodattamalla huoneilman 5-portaisella suodatusjärjestelmällä, johon kuuluu myös HEPA H14 -suodatin. Helppokäyttöinen, hiljainen ja luotettava: 100% kätevä laite julkisiin tiloihin.

Miele AirControlia on saatavana kolmea kokoa: PAC 1045, PAC 1080 ja PAC 1200, joista tehokkain riittää jopa 200 m² huonetilaan ja 330 m³/h saakka.

www.miele.fi/professional

Köökki muuntautui
tuotantokeittiöstä
palvelukeittiöksi.

Pirkanmaan Voimia uudisti Köökkinsä

Köökin muuntautuminen palvelukeittiöksi parantaa tuotannon tehokkuutta ja lisää asiakaslähtöisyyttä.

Teksti: **IIDA-LOTTA JUURA**, KUVAT: **EINO ANSIÖ, EIJA RANUA**

Tampereen yliopistollisen keskussairaalan ateriat valmistuvat nykyisin cook&chill -tuotantotavalla Pirkanmaan Voimian keittiössä. Maaliskuun alusta alkaen osastoille toimitettavat ateriat ovat kulkeneet uuden Köökki -palvelukeittiön kautta.

Köökin toiminnassa uutta on kaikki – valmistusprosessi, tuotantotapa ja työnsisältö. Ainut asia, joka ei ole muuttunut ovat itse ateriat. Asiakkaan näkökulmasta ruoka-annokset saapuvat osastoille tarjottimilla kuten aiemminkin.

Aiemmin Tampereen yliopistollisen keskussairaalan ravintokeskuksessa valmistettiin ateriat perinteiseen tapaan itse. Nyt valmistus tapahtuu TAYS Pitkänien tuotantokeittiössä, jossa ateriat valmistetaan, jäädytetään ja toimitetaan Köökkiin. Köökistä ateriat kuljetetaan osastoille vaunussa, jossa annokset kuu-

mennetaan asiakkaiden nautittavaksi.

Asiakaskokemuksen parantaminen on ollut Voimian ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin keskeinen kehitystyön lähtökohta. Potilaiden ruokailutottumuksia ja -mieltymyksiä on pyritty huomiomaan entistä paremmin. Cook&chill -tuotantotapa mahdollistaa esimerkiksi sen, että ruokailuja voidaan rytmittää osastoilla entistä joustavammin.

Pirkanmaan Voimia on myös pilotoinut yksiköissään erilaisia yksilöllisiä valintoja mahdollistavia toimintatapoja. Vaihtoehto- ja toiveruokalistat on todettu toimiviksi tavoiksi edistää yksilöllisiä valintoja sairaalolosuhteissa. Tälläkin hetkellä asiakkaat voivat valita tiettyjä aterianosia, kuten lisäkkeitä tai aamupaloja omien toiveidensa mukaisesti. Tulevaisuudessa valintoja voi tehdä laajemminkin kokonaisten ateriovaihtoehtojen välillä.

– Hoitajat kartoittavat tälläkin hetkellä potilaiden tarpeet, kuten erityisruokavaliot, annoskoot ja mieltymykset hoitajakson alussa. Tulevaisuudessa potilas voi mahdollisesti omalta pääteeltään valikoida mieliateriansa kuhunkin ruokailuun, kertoo Pirkanmaan Voimian palvelupäällikkö **Aila Seppälä**.

Toinen merkittävä tekijä Köökin uudistusprosessissa oli toimintojen tehostaminen. Pirkanmaan Voimian pitkän tähtäimen tavoitteena on keskittää ateriatuotanto kolmeen suureen tuotantokeittiöön, joissa valmistetaan kaikki palvelukeittiöihin toimitettavat ateriat. Tuotantokeittiöiden toiminnot on tarkoitus keskittää asiakasryhmien mukaan: Pitkänien keittiössä valmistetaan jatkossa kaikki sairaala-ateriat, Koukun Helmen keittiössä puolestaan ikäihmisten ateriat ja rakenteilla olevassa Voimian

Padassa lasten ja nuorten ateriat.

– Kukin tuotantokeittiö pystyy keskittymään omaan asiakasryhmäänsä. Silloin myös ruokatuetusta pystytään kehittämään paremmin juuri tietyn asiakasryhmän tarpeisiin, kertoo Pirkanmaan Voimian hoitoalan palvelujen palvelujohtaja **Tiina Tamiola**.

Tamiola korostaa, että sairaalaympäristössä asiakaskokemuksen kehittämisen ytimessä on yhteistyö ravintokeskuksen henkilökunnan ja osastojen hoitohenkilöstön välillä. Uusien toimintatapojen käyttöönotossa onkin koulutettu sekä Voimian omaa että sairaalan osastojen henkilöstöä uusiin toimintatapoihin.

Kehitystyötä Köökin toimintojen sujuvoittamiseksi tehdään muutenkin yhteistyössä henkilöstön kanssa. Maaliskuun alusta käyttöön otetut tavat alkavat vähitellen muotoutua ja kehittyä rutiineiksi. Palvelupäällikkö Aila Seppälän mukaan henkilöstö on ottanut muutokset vastaan varovaisen myönteisesti. Soraääninäkin on mukaan mahtunut, onhan Köökin henki-

löstön työnkuva muuttunut laajasti – aiemmin ruuanvalmistuksesta vastanneet työntekijät ovat siirtyneet entistä enemmän jakelu- ja asiakaspalvelutehtäviin.

– Ensimmäiset viikot ollaan opeteltu ja selviydytty arjesta. Nyt henkilöstö alkaa löytää prosesseista kehityskohteita ja parempia tapoja toimia. Saa olla ylpeä henkilöstön nopeasta valmiudesta uudistua ja kehittää, kertoo Seppälä.

Korona-aikaan tehty muutostyö on vaatinut ylimääräistä venymistä niin henkilöstöltä kuin johdoltakin. Kehitystyöt Pirkanmaan Voimiassa jatkuvat kiihtyvään tahtiin: Tampereen Lahdesjärvelle nousevan Voimian Padan tuotantokeittiön rakennustyöt ovat parhaillaan käynnissä.

Keskittäminen
palvelee myös
kehittämistä

Voimian Pata porisee aurinkoenergialla

Tampereen Lahdesjärvelle rakentuu parhailaan Voimian Pata – yksi Suomen nykyaikaisimmista tuotantokeittiöistä. Pirkanmaan Voimian uuden tuotantokeittiön on tarkoitus valmistua syksyllä 2022, jolloin Padassa valmistuvat pirkanmaalaisten koulujen, päiväkotien ja oppilaitosten ateriat.

Ympäristövaikutuksiin on kiinnitetty erityistä huomiota Voimian Padan suunnittelussa. Rakennuksen jäähdytysjärjestelmä ja lauhtelämmön hyödyntäminen vähentävät energiankulutusta, kuin myös läsnäolotunnistukseen perustuva valaistus.

Toimintojen keskittäminen Pataan puolittaa myös kuljetusten määrän. Aiemmin aterioita valmistettiin kolmenkymmenen keittiön voimin 150:aan toimipaikkaan Pirkanmaalla. Padan valmistuessa kaikki ateriat valmistetaan yhdessä tuotantokeittiössä.

Kulutuksen ohella myös energiantuotantoon on Padan suunnittelussa panostettu. Rakennuksen yli 3000 neliömetrin kokoiselle katolle pystytetään aurinkovoimala, jonka tuotolla katetaan noin 15 prosenttia rakennuksen energiankulutuksesta. Pirkanmaan Voimia sai aurinkosähköjärjestelmän pystytykseen Business Finlandin myöntämää investointitukea.

Voimian Pata:

- Pirkanmaan Voimia Oy:n uusi tuotantokeittiö Tampereen Lahdesjärvellä
- Rakentaminen alkoi joulukuussa 2020
- Valmistuu syksyllä 2022
- Kustannusarvio 16,3 miljoonaa
- Valmistaa n. 33 000 aterialla päivittäin

Pirkanmaan Voimia Oy:

- Ateria- ja puhtauspalveluita Tampereen kaupungille, Pirkanmaan sairaanhoitopiirille, Nokialle ja Ylöjärvelle ja näiden sidosyksiköille
- Perustettu 2019
- Valmistaa noin 12 miljoonaa aterialla vuodessa
- Yli 700 työntekijää
- Liikevaihto 2019, 61,8 miljoonaa euroa

Cook&Chill -tuotantotavassa ateriat kuumennetaan vaunussa osastoilla.

Keittiötyöläinen jo viidennessä sukupolvessa

Tommi Lempiäinen on keittiötyöläinen viidennessä polvessa. Hänen isoäitinsä isoäiti työskenteli aikoinaan maatilan emännöitsijänä pohjoisessa. Nyt Lempiäinen itse työskentelee HUS Asviassa palveluesimiehenä.

Teksti: MAJU KORHONEN, KUVA: TOMMI LEMPIÄINEN

Tommi Lempiäinen on tuntenut vetoa kattiloiden ja pannujen ääreen pikkupojasta lähtien.

– Vietin usein koulun välitunnit keittiössä tiskaten. Harvemmin tuli jalkapalloa pelattua, Lempiäinen muistelee.

Ura keittiössä ei auennut aivan siltä istumalta, sillä Lempiäisen ensimmäinen kesätyöpaikka oli turkulaisen bingohallin siivoajana.

– Keittiöön pääsin jokin aika tämän kokemuksen jälkeen. Ensimmäinen tehtäväni siellä oli olla keittiöapulainen. Armeijan jälkeen pääsin keittäjäksi, sitten dieettikeittäjäksi ja vähän aikaa olin myös apuemäntänä.

Työkokemukset vahvistivat entisestään kutsumusta keittiöön. Lempiäinen opiskeli restonomiksi ja sen myötä työlistyi HUS Asvian palveluesimieheksi.

– Tällä hetkellä toimin HUS Asvian Meilahden keskuskeittiöllä dieettikeittiön esimiehenä. Työni suola ovat yhdessä tekeminen ja onnistuminen.

Lempiäinen on nyt unelma-ammattinsa. Hän pitää sosiaalisista kontakteista, asiakkaiden palvelemisesta ja siitä, että saa antaa oman panoksensa hyvän ruoan valmistukseen. Keittiössä soi usein radio, jonka parasta antia on hyvälle mielelle saava iloinen pop. Lempiäisen esikuvia ovat keittiötyön esimiehet, jotka ovat luoneet nykyisen suurkeittiömaailman ja toimintatavat ja voineet sitä kautta vaikuttaa yleiseen hyvinvointiin.

– Erityisesti haluan kiittää niitä henkilöitä, jotka ovat opastaneet, tukeneet

ja kannustaneet minua työurani aikana. On ollut ilo ja kunnia saada työskennellä myös sellaisten henkilöiden kanssa, joita voisi luonnehtia uranuurtajiksi ja edelläkävijöiksi suurtalouskeittiöiden toiminnan kehittämisessä, mutta myös reseptiikan uudistamisessa.

VAPAA-AJALLAAN LEMPIÄINEN sulkee radion ja lähtee lenkille nauttimaan ulkoilmasta. Hän haluaa olla läsnä hetkessä ja kuulla mitä ympäristössä tapahtuu.

– Olen luonnonläheinen tyyppi, joka nauttii elämän perusasioista. Jos minulla olisi enemmän aikaa, niin kasvattaisin vihanneksia, hedelmiä ja ottaisin ehkä muutaman lampaankin. Niin, ja sitten laittaisin kotia ja tekisin remonttia.

Lempiäisen periaate on, että aina löytyy aikaa sille, mihin sitä todella sillä hetkellä tarvitsee. Oikeasti isot haaveet vaativat sitten jo vähän muutakin kuin aikaa.

– Olisi hienoa omistaa täysihoitola, missä korostuisi entisestään asiakkaan hyvä olo ja terveyden edistäminen. Toinen unelmani on tehdä vielä jonain päivänä maailmanympäripurjehdus, Lempiäinen haaveilee.

Haaveammattisi lapsena:

Kokki tai keittäjä

Tulevaisuuden suurin haave

Purjehtia maailman ympäri

Arjen pienet ilot

Luonnossa liikkuminen ja työssä onnistuminen.

Lempiruoka

Silakkalaatikko. Se kuvastaa hyvin persoonaani. Ei mitään monimutkaista, vaan hyvää ja yksinkertaista.

Mieleenpainuvuun työhön liittyvä kummellus

Urani alkuaikoina sain oppia kantapään kautta, ettei resepteihin aina ole luottaminen. Laitoin kerran kymmenkertaisen määrän valkopippuria kirjolohikiusaukseen, koska reseptissä luki, että lisää valkopippuria 1 000 g. Todellisuudessa oikea määrä olisi ollut 100 g. Onneksi ruoka ei ehtinyt mennä asiakkaalle asti.

Kuvateksti: HUS Asvian palveluesimies Tommi Lempiäinen on luonnonläheinen tyyppi, joka nauttii elämän perusasioista.

Työikäisten ravitseminen on kehittynyt 20 vuodessa pääosin hyvään suuntaan

THL:n toteuttamasta FinRavinto-tutkimuksessa selvitettiin 25–64-vuotiaiden suomalaisten ruoankulutusta ja ravintoaineiden saannin muutoksia vuosina 1997–2017.

Työikäiset suomalaiset syövät nykyisin terveellisemmin kuin 20 vuotta sitten. Hedelmiä, marjoja, palkokasveja, pähkinöitä ja siemeniä syödään enemmän. Punaisen lihan ja prosessoidun lihan kulutus on laskenut miehillä. Erikoistutkija **Niina Kaartinen** sanoo, että tulokset heijastavat kauppojen elintarviketarjonnan monipuolistumista.

TERVEYDEN JA hyvinvoinnin laitos on seurannut kansallisissa FinRavinto-tutkimuksissa suomalaisen aikuisväestön ruoankäyttöä ja ravintoaineiden saantia viiden vuoden välein vuodesta 1982 lähtien. Tutkimukset on toteutettu osana kansallisia väestön terveystarkastus-tutkimuksia (FINRISKI-tutkimukset ja vuonna 2017 FinTerveys-tutkimus).

FinRavinto-tutkimuksiin perustuvat tutkimustulokset toimivat tärkeänä tiepohjana muun muassa joukkoruokailun kehittämisessä, elintarvikkeiden täydennystoimenpiteiden suunnittelussa ja vaikuttavuuden seurannassa sekä ravitsemussuosituksia päivitettäessä.

Muutokset suomalaisten ravitsemustottumuksissa

HIILIHYDRAATTIEN OSUUS
KOKONAISENERGIASTA LASKI.

KASVIÖLJYT JA KASVIÖLJYÄ SISÄLTÄVÄT
LEVITTEET OVAT VAKIINTUNEET OSAKSI
SUOMALAISTEN ARKEA.

VEHNÄN JA RUKIIN KULUTUKSEN VÄHENEMINEN, JOKA PUOLESTAAN
VAIKUTTI MUUN MUASSA FOLAATTI SAANNIN VÄHENEMISEEN.

SOKERIN JA MAKEISTEN SEKÄ
SOKEROITUIJEN JUOMIEN KULUTUKSESSA
TAPAHTUI VAIN VÄHÄN MUUTOSTA.

KERTA- JA MONITYYDYTTYMÄTTÖMIEN
RASVAHAPPOJEN SAANTI KASVOI.

PROTEIININ JA RASVAN OSUUDET
KOKONAISENERGIASTA KASVOIVAT.

TYÖDYTTYNEIDEN RASVAHAPPOJEN SAANTI
ON PITKÄN LASKUSUUNNAN JÄLKEEN NOUSSUT
TAKAISIN VUODEN 1997 TASOLLE.

TYÖIKÄISTEN SUDLAN SAANTI VÄHENI VUODESTA 1997
VUOTEEN 2007 ASTI, MUTTA EI ENÄÄ SEN JÄLKEEN.

Aamukahveilla hiotaan hankintastrategiat kuntoon

Osana Hankinta-Suomi -ohjelmaa järjestetyt aamukahvitilaisuudet valottavat, mitä julkisten hankintojen kehittämistoimenpiteille kuuluu.

Teksti: IIDA-LOTTA JUURA, KUVA: SUOMEN KUNTALIITTO

Julkisten hankintojen kehittämistyötä tehdään juuri nyt kasvavalla tahdilla. Kuntaliitto ja valtiovarainministeriö ovat yhdessä järjestäneet kevään aikana aamukahvitilaisuuksia, joissa aiheesta kiinnostuneet ovat päässeet kuulemaan, miten kehittämistyöhön voisi osallistua. Aamukahvitilaisuudet ovat osa laajempaa Hankinta-Suomi ohjelmaa, jonka tarkoituksena on kasvattaa julkisten hankintojen vaikuttavuutta ja julkisen talouden kestävyyttä.

Hankinta-Suomi -toimenpideohjelman tuotoksena julkaistiin syksyllä 2020 kansallinen julkisten hankintojen strategia. Strategiassa määriteltäviä tahtotiloja jalkautetaan nyt käyttöön teemaryhmätoiminnan kautta. Aamukahvitilaisuuksien tarkoituksena on viestiä teemaryhmien toimenpiteistä.

– Aamukahveilla kerrotaan, missä mennään ja miten toimintaan voi osallistua. Mukaan voi tulla matalalla kynnyksellä, kertoo Kuntaliiton johtava lakimies **Katariina Huikko**.

Ensimmäisen aamukahvitilaisuuden aiheena olivat hankintojen strateginen johtaminen, tiedolla johtaminen ja vai-

kuttavuus. Tilaisuudessa pohdittiin, mitä julkisten hankintojen strateginen johtaminen käytännössä tarkoittaa. Huikko korostaa, että ensimmäinen askel strategiseen johtamiseen on tiedon keruu. Jotta julkisia hankintoja voi johtaa tiedolla ja strategisesti, tulee selvittää organisaation kokonaishankintavolyymi ja millaisiin kategorioihin hankintavolyymi jakautuu, kertoo Huikko.

Kun tiedot on saatu, voidaan niiden suunnassa asettaa hankinnoille tavoitteita. Sen jälkeen voidaan hahmotella, millaisia strategisia tavoitteita hankinnoilla voidaan saavuttaa. Suurin vaikuttavuus syntyy loppujen lopuksi strategisten tavoitteiden saavuttamisella.

Huikko antaa esimerkin: kuvitellaan, että esimerkkitoimijalla, kuten vaikkapa kunnalla on strategiaan kirjattu hiilineutraalisuustavoite. Tätä tavoitetta voidaan edistää keskittymällä niihin hankintakokonaisuuksiin, joilla on tavoitteen näkökulmasta suurin vaikuttavuus. Tällaisia kokonaisuuksia ovat yleensä esimerkiksi liikenne- ja kuljetuspalvelut tai rakentaminen. Hankintoja kategorisoimalla ja tunnistamalla niiden vaikuttavuuspoten-

tiaali voidaan saavuttaa paitsi perusasia, eli parempi hankintasopimus, voidaan sillä edistää myös elinvoimaa ja vaikkapa työllisyyteen liittyviä asioita. Näin ollen hankinnan kokonaisvaikuttavuus nousee merkittävästi.

– Tästä strategisesta ajattelutavasta on kysymys: saadaan selvitettyä, missä ovat keskeisimmät vaikuttamisenpaikat. Vaikuttavuutta puolestaan on vaikeaa arvioida, jos ei ole tietoa, Huikko sanoo.

Huikko uskoo, että julkisten hankintojen strategia jalkautuu käyttöön ripeästi. Viitteitä on jo, sillä esimerkiksi Helsingin uudistetussa hankintastrategiassa on tuotu vahvasti esiin kansallisen strategian kokonaisuuksia. Julkisten hankintojen strategia on syntynyt yhteistyössä, johon on osallistunut niin valtion kuin kuntapuolen toimijoita.

– Uskon, että kun on ollut mukana luomisprosessissa, auttaa se myös sisältöjen hyväksymisessä ja siinä, että ne tulevat oikeasti käytäntöön, Huikko toteaa.

Julkisten hankintojen kehittämistyö on tärkeää paitsi toimijoille itselleen niin myös kansallisesti. Hankkeen yhteydessä selvitetään ensimmäistä kertaa koko Suomen hankintavolyymi. Lisäksi yhteisen strategiatyön kautta julkisille hankinnoille saadaan yhteinen suunta ja kaikille toimijoille yhtenäiset toimintatavat.

Hankinta-Suomi -ohjelma jatkuu vuoden 2023 loppuun. Tulevina vuosina ohjelmassa keskitytään entistä enemmän strategian toimeenpanoon ja kehittämis-kohteiden arviointiin.

”Vaikuttavuutta on vaikeaa arvioida, jos ei ole tietoa hankinnoista”

Hankinta-Suomi ohjelma jalkautuu käytäntöön teemaryhmissä

Hankinta-Suomi ohjelman tavoitteena on edistää julkisiin hankintoihin käytettävien varojen yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä julkisen talouden kestävyttä. Yhtenä ohjelman tärkeimmistä tuotoksista on uudistettu julkisten hankintojen strategia, joka on laadittu yhdessä monialaisten julkisorganisaatioiden kanssa. Strategiaan on kirjattu kahdeksan tahotilaa. Tahotiloja pyritään viemään käytäntöön niistä johdettujen teemaryhmien mukaisesti.

Teemaryhmät ovat:

- Strategisen johtamisen teemaryhmä
- Hankintataitojen kehittämisen teemaryhmä
- Tiedolla johtamisen ja vaikuttavuuden teemaryhmä
- Toimivien hankintojen teemaryhmä
- Innovaatioiden teemaryhmä
- Taloudellisen kestävyden teemaryhmä
- Sosiaalisen kestävyden teemaryhmä
- Ekologisen kestävyden teemaryhmä

Teemaryhmien toimintaan osallistuminen on avointa kaikille julkisten hankintojen kehittämistä kiinnostuneille. Teemaryhmien lisäksi Kuntaliitto ja valtiovarainministeriö ovat järjestäneet kevään aikana aamukahvitilaisuuksia, joissa on käyty läpi Hankinta-Suomi ohjelmaa, teemaryhmien toimintaa, tulevia toimenpiteitä ja teemaryhmiin osallistumisen hyötyjä.

**Katariina Huikko on vahvasti mukana
Hankinta-Suomi -ohjelman toimenpiteissä.**

HUS parantaa hankintojensa näkyvyyttä julkisuudessa

Helmikuusta 2021 alkaen HUS julkaisee verkkosivuillaan kaikki kuntayhtymän ostolaskutiedot. Tietojen julkaisulla lisätään hallinnon avoimuutta ja luotettavuutta. Ajantasainen ostolaskujen listaus tehdään jatkossa neljännesvuosittain.

Helmikuussa julkaistava ensimmäinen tiedosto on listaus kaikista HUSin tekemistä hankinnoista vuonna 2020. Sen jälkehen tiedot uusista ostolaskuista päivitetään aina neljännesvuosittain.

Julkaisemalla palveluiden ostoista, aineista, tarvikkeista ja tavaroista syntyneet ostolaskutiedot, HUS lisää hankintojensa läpinäkyvyyttä, vertailukelpoisuutta ja hallinnon avoimuutta.

– Ostolaskutietojen julkaisu on osa laajempaa hankintojen kehittämistä, jota olemme tehneet jo vuodesta 2019 alkaen. Olemme määrätietoisesti noudattaneet hankintojen kohdalla avointa viestintää. Avoimuus on myös kuntaomistajien ja veronmaksajien edun mukaista, hallintojohtaja **Lauri Tanner** sanoo.

Julkaistavat tiedot on poimittu HUS kuntayhtymän laskutusjärjestelmästä. Tiedostosta löytyvät riveittäin seuraavat tiedot: toimittajan nimi ja y-tunnus, laskun summa, arvonlisävero, päivämäärä, hankinnan tehneen vastuuyksikön nimi ja numero, sekä kulutili, jolle ostolasku on kohdistettu. HUSin hankintoja voi siten tarkastella esimerkiksi toimittaja- ja tilitasolla.

Selvityshenkilö selvittää julkisten hankintojen valitusten pitkiä käsittelyaikoja

Kuntaministeri **Sirpa Paatero** asetti professori emerita Leena Halilan selvittämään julkisiin hankintoihin liittyvien valitusten pitkiä käsittelyaikoja.

Tavoitteena on tunnistaa valitusten määrään ja käsittelyaikojen lyhentämiseen vaikuttavia tekijöitä sekä löytää erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja hankinta-asioiden sujuvoittamiseksi ja oikeusvarmuuden parantamiseksi. Selvitys on osa Hankinta-Suomi-toimenpideohjelmaa, jonka tavoitteena on edistää julkisiin hankintoihin käytettävien varojen yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä julkisen talouden kestävyyttä. Selvityshenkilöhanke on asetettu toimikaudeksi 9.2.-30.6.2021.

– Julkisia hankintoja koskeviin valituksiin liittyvät pitkät käsittelyajat ovat laajasti esille noussut ongelma. Pahimmillaan viive vaikuttaa jo ennakolta hankintojen sisältöön, mikä haittaa veronmaksajien rahojen huolellista käyttöä. Tämän selvityksen myötä pääsemme kiinni ongelmiin ja niiden ratkaisuihin, toteaa hankintojen kehittämisen koordinoijasta vastaava kuntaministeri Sirpa Paatero.

Julkisten hankintojen valitusten pitkät käsittelyajat nousivat teemana esiin osana kansallisen julkisten hankintojen strategian valmistelua. Selvitys valmistuu kesäkuussa ja sitä esitellään syyskuussa pidettävässä Hankinta-Suomi-ohjelman seminaarissa.

Julkisia hankintoja koskeviin valituksiin liittyvät pitkät käsittelyajat ovat laajasti esille noussut ongelma.

LPY: Alihankintojen rajoittaminen heikentää terveyspalveluiden saatavuutta

Lääkäripalveluyritykset ry:n (LPY) mukaan hallituksen sote-lakipakettiin sisältyvä esitys alihankintojen toteuttamisesta ja niiden määrän rajoittamisesta on erittäin vahingollinen.

Toteutuessaan esitys heikentää hyvinvointialueiden mahdollisuuksia hankkia tarvitsemiaan terveyspalveluita yksityiseltä sektorilta. Lisäksi se huonontaa erityisesti pk-yritysten ja ammatinharjoittajien toimintaedellytyksiä sekä heikentää lähipalveluiden saatavuutta.

Valtaosa lääkärikeskuksista hyödyntää toiminnassaan ammatinharjoittajia. Esimerkiksi monissa pk-yrityksissä ja pienissä toimipaikoissa työsuhteessa on vain vastuulääkäri ja hallinnon henkilöstöä. Palveluiden tuottamisen hoitavat ammatinhar-

joittajina toimivat alan ammattilaiset.

– Tavalliselle kansalaiselle palveluiden tuotantorakenne ei näy, koska ammatinharjoittajat usein toimivat lääkärikeskuksissa. Vaikka lääkäri näyttäytyy asiakkaalle alan yrityksen lääkärinä, hän toimii yleensä itsenäisenä ammatinharjoittajana eikä siis ole työsuhteessa lääkärikeskukseen, jossa vastaanottoa pitää, kuvaa terveyspalvelualan tuotantorakennetta LPY:n toiminnanjohtaja **Ismo Partanen**.

SOTE-LAKIESITYKSEN MUKAAN yksityisen sektorin toimijan tuottaessa sote-palveluita hyvinvointialueelle pitäisi näitä palveluita tuottavien henkilöiden olla pääsääntöisesti työsuhteessa. Alihankkijoita saisi käyttää vain 30–49 prosenttia hankintakokonaisuudesta. Prosenttiosuuksien laskentaperusteet jäävät hallituksen esityksessä epäselväksi.

– Toteutuessaan hallituksen esitys vaikeuttaa tarpeellisten palveluiden hankkimista monilla terveydenhuollon aloilla, esimerkiksi työterveyshuollossa, päiväkirurgiassa ja terapiapalveluissa. Tämä johtuu siitä, että hallitus määrittelee lääkärikeskuksissa toimivat ammatinhar-

joittajat alihankkijoiksi, kertoo Partanen.

– Miksi hallitus palveluiden heikkene-
misen uhalla haluaa puuttua siihen, miten hyvinvointialue järjestämisvastuunsa organisoii? Jos hyvinvointialue arvioi tarpeelliseksi käyttää alihankkijoita ja niiden ammatinharjoittajia, miksi sitä yritetään rajata? Mitä merkitystä hyvinvointialueelle on sillä, tekeekö joku työtään terveyspalveluyrityksessä työsuhteessa vai ammatinharjoittajana? Eikö olisi tärkeämpää keskittyä siihen, että palveluita on riittävästi saatavilla ja ne tuotetaan kustannustehokkaasti? Partanen kysyy.

LPY:N MIELESTÄ alihankintojen rajoittaminen ja niiden toteutuksen pikkutarkka ohjaaminen heikentävät erityisesti pk-yritysten ja pienten toimipaikkojen toimintaedellytyksiä ja sitä kautta niiden mahdollisuuksia tarjota palveluitaan hyvinvointialueille.

– Alihankintojen rajoittaminen johtaisi siihen, että palvelut keskittyisivät entisestään suuriin asutuskeskuksiin, esimerkiksi maakuntakeskuksiin. Tämä huonontaa lähipalveluiden saatavuutta ja nostaa matkakustannuksia, kertoo Partanen.

Hämeenlinnassa testiperheet testaavat palveluita

Hämeenlinnan kaupunki käynnisti toukokuussa 105 päivää kestävä testiperhekokeilun. Kokeilun aikana testiperheet käyttivät testaajan mielellä valitsemiaan sekä julkisia että yksityisiä palveluita. Testiperheiden kokemuksia, palautetta ja ideoita palveluista käytetään kaupungin tulevaisuustyössä ja uusi, kesäkuussa valittava kaupunginvaltuusto saa testiperheiltä kerätyn aineiston kaupungin strategiavalmistelussa hyödynnettäväksi.

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI kutsui myös paikallisia yrittäjiä, järjestöjä ja yhteisöjä/yhdistyksiä osallistumaan kaupungin skenaariotyöhön ja tarjoamaan testiperheille Tulevaisuuden palveluita kokeiltavaksi.

PALVELUJEN HANKINTAAN Hämeenlinnan kaupunki on käynnistänyt dynaamisen pienhankintajärjestelmän HankintaSampo - palvelussa, jonka sisällä kaupunki tekee asiakas-kohtaisia tilauksia Tulevaisuuden palveluista. Asiakkaat valitsevat itselleen sopivat palvelut sekä palveluntuottajat. Palveluja ostetaan pilottituotoisesti kesäkuun loppuun saakka.

KAUPUNKI ON tulevaisuustyössään ja tulevan kaupunkistrategiatyön pohjaksi valinnut kuusi pääteemaa, joiden kautta testiperheet kartoittavat omasta näkökulmastaan parasta mahdollista Hämeenlinnaa. Pääteemat liittyvät yrittämiseen, vapaa-ajan ja matkailuun, asumiseen ja elämiseen, kasvuun ja oppimiseen, ekologi-suuteen sekä hyvinvointiin.

 Data Löydä kilpailuetusi	 Analyysi Osoita kilpailuetusi
 Tiedolla johtaminen Kehitä kilpailuetuasi	 Viestintä ja vaikuttaminen Tee kilpailuetusi tunnetuksi

Tiedosta kilpailuetusi®

ESIOR
Creating Insights
www.esior.fi

TERVEYS JA TALOUS RY

Sairaalapuhtaus ry

VUOSIKOKOUSKUTSU

Sairaalapuhtaus ry:n vuosikokous pidetään verkkokokouksena 31.5.2021

klo 15.00–16.00. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Pyydämme ilmoittautumaan kokoukseen sairaalapuhtaus@gmail.com. Ilmoittautumiset viimeistään 24.5.2021.

Ilmoittautuneille lähetetään kokouslinkki ja kokousaineistoa.

Paikka

Sairaalapuhtaus ry toimisto, Helsinki

Tervetuloa

Sairaalapuhtaus ry:n hallitus

Lukijan palsta

*Kyse ei ole enää siitä,
pitäisikö koneoppimista
hyödyntää, vaan siitä,
kuinka koneoppimista
päästään hyödyntämään
mahdollisimman nopeasti ja
tehokkaasti*

Kokeilukulttuuri auttaa terveydenhuoltoalaa uudistumaan

***Kokeiltaessa uusia
asioita täytyy uskaltaa
ensin epäonnistua
ja keskittyä pitkän
aikavälin tavoitteisiin ja
menestykseen.***

Esimerkiksi koneoppimisesta on maailmanlaajuisesti muodostumassa keskeinen osa liiketoimintaa eri toimialoilla ja julkishallinnossa, mutta sen hyödyistä on päästy nauttimaan vasta muutamien takapakkien kautta.

Myös terveydenhuoltoalalla yhä useammat yritykset ja organisaatiot hyödyntävät tekoälyä ja koneoppimista. Niiden avulla voidaan luoda uusia palveluita ja parantaa potilaan palvelukokemusta.

ESIMERKIKSI TERVEYSTEKNOLOGIA-RATKAISUJA tarjoava Cerner pystyy koneoppimisen avulla tunnistamaan tiettyjen sydänsairauksien oireet jopa 15 kuukautta ennen kliinistä diagnoosia. Toinen esimerkki on suomalainen inno-

vaatio, Noona-mobiilipalvelu, joka on suunniteltu syöpähoitojen seurantaan sekä potilaan ja hoitohenkilökunnan väliseen viestintään. Molemmat innovaatiot ovat helpottaneet syöpäpotilaiden hoitoprosessia.

PÄRJÄTÄKSEEN KILPAILUSSA terveydenhuoltoalan yritysten on tärkeää hypätä kehitykseen mukaan. Kyse ei ole enää siitä, pitäisikö koneoppimista hyödyntää, vaan siitä, kuinka koneoppimista päästään hyödyntämään mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti.

AMAZON WEB Services (AWS) -pilvipalveluissa aloitimme koneoppimisen matkan 20 vuotta sitten. Tänä päivänä jokainen liiketoimintamme osa-alue hyötyy koneoppimisesta, mutta muutos ei tapahtunut yhdessä yössä. Se edellytti kulttuurista ja teknologista muutosta ja opetti meille, kuinka koneoppimista hyödynnetään onnistuneesti.

ENSIMMÄISEKSI ON laitettava data kuntoon. Datan kerääminen, puhdistaminen ja esikäsittely on usein kehitys-

projektin suurin haaste. Tässä prosessissa auttaa datastrategian luominen.

ALUSSA SELVITETÄÄN, mitä dataa on heti käytettävissä ja mitä voidaan saada käyttöön myöhemmin. Kokonais kuvan hahmottamista helpottaa se, että organisaation eri osastot jakavat käytettävissä olevaa dataa keskenään, eivätkä työskentele silloissa. Matkan varrella on varmistettava, että käyttöoikeuksien valvonta ja tietojen hallinta toimivat asianmukaisesti.

ON MYÖS suunniteltava, mitä tietoja täytyy kerätä hanketta varten, ja mietittävä, mikä on paras tapa niiden tallentamiseen. Jo alkuvaiheessa on hyvä investoida datan käsittelyn työkaluihin, joilla esimerkiksi potilaita koskeva data voidaan de-identifioida tai anonymisoida.

TOISEKSI TULEE tunnistaa ne todelliset ongelmakohdat, joihin koneoppiminen ja tekoäly tarjoavat tehokkaan ratkaisun. On arvioitava, hyötyykö osa-alue koneoppimisen käyttämisestä vai ollaanko korjaamassa jotain, mikä ei ole rikki. Tähän vaikuttaa se, kuinka valmista data on, mi-

kä tulee olemaan koneoppimisen liiketoiminnallinen vaikutus ja mitkä ovat hankkeen onnistumismahdollisuudet, kun henkilöstön osaamistaso otetaan huomioon.

KONEOPPIMISEN HYÖDYNTÄMISESSÄ haasteen ydin on tasapainottelu nopeuden ja liiketoiminnallisen arvon välillä. Yhden laajan monivuotisen kehityshankkeen sijasta on hyvä keskittyä kouralliseen pieniä, mutta kriittisiä liiketoiminnan ongelmia, jotka voidaan ratkaista koneoppimisen avulla 6–10 kuukaudessa. Usein näitä saattaa löytyä paikoista, joissa on paljon valmista käyttämätöntä dataa.

KUN KEHITYSKOhteet on tunnistettu, tulee vahvistaa organisaation koneoppimisen kulttuuria. Näin varmistetaan, ettei kokeilu jää vain muutaman pilotin tasolle. Niin johtajien, ohjelmoijien kuin terveydenhuoltoalan ammattilaisten tulisi pohtia, kuinka koneoppimista voidaan soveltaa eri haasteisiin. Yleisin organisaatioiden tekemä virhe on teknologia-asiantuntijoiden sijoittaminen erilliseen tiimiin. Parhaat tulokset saadaan, kun eri alojen asiantuntijat luovat ratkaisuja yhdessä.

VIIMEISENÄ MUTTA ei vähäisimpänä, on koottava tiimi kehityshanketta varten ja vahvistettava yksilöiden osaamista. Kokeneista ammattilaisista on pulaa ja heidän rekrytoimisensa on kallista. Usein parempi vaihtoehto on tarjota omille työntekijöille mahdollisuuksia erikoistua ja syventää osaamistaan.

NÄIDEN VINKKIEN avulla organisaatio pääsee nopeammin ja tehokkaammin hyödyntämään koneoppimista ja tekoälyä. Kasvukipujakin tulee muutosprosessissa tietysti olemaan. Pohjimmiltaan koneoppimisessa on kyse kokeilemisesta, jossa tullaan ajan myötä paremmaksi.

ORGANISAATIOIDEN TÄYTY uskaltaa alussa epäonnistua ja keskittyä tulevaisuuden menestykseen.

Swami Sivasubramanian

Johtaja, koneoppiminen ja tekoäly

Amazon Web Services

TERVEYSALAN AMMATTILEHTI Terveys&Talous

Kätevästi
verkossa!
terveysjatalous.fi

Lukijan palsta

Julkaisemme lukijoidemme kommentteja lehden kirjoituksiin tai muihin ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin aiheisiin.

Kirjoita mielipiteesi lyhyesti ja napakasti, maksimissaan voit kirjoittaa 2000 merkin kirjoituksen.

Kirjoitusten on oltavat lakien ja hyvien tapojen mukaisia. Liitä kirjoitukseesi nimesi ja tittelisi. Voit laittaa meille myös kuvasi. Emme julkaise nimettömiä kirjoituksia. Kirjoituksista ei makseta palkkiota.

Korona-aika on lisännyt henkilöstön kaipausta kohtaamisiin.

Koronavirusaikana opittua – turnauskestävyyttä ja kognitiivista ergonomiaa

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä hyvinvointia johdetaan tiedolla. Koronavirusaika on opettanut uusia toimintatapoja työskentelyn lisäksi myös omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Teksti: **IIDA-LOTTA JUURA**, KUVAT: **VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRIIN**

Koronaviruspandemia on koetellut sairaanhoitoalaa ja sen kestävyys laajasti. Kliinistä sairaanhoitotyötä tekevien kuormittuneisuus räjähti potilasmäärien noustessa, mutta myös hallinnonaloilla on jouduttu sairaanhoitopiireissä venymään.

– Eipä oltaisi esimerkiksi hankintaosastolla osattu kuvitella, millainen tarve kirurgisille nenä-suusuojuksille tai käsineille yhtäkkiä ilmenee kuluttajien keskuudessa. Jouduttiin kohtaamaan huoli siitä, riittäkö välineitä ammattilaiskäyttöön ja järjestelemään hankin-

toja uudelleen hyvinkin nopeasti, kertoo Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin henkilöstöjohtaja **Salja Stenbacka**.

Stenbacka kuvaa koronavirusaikaa maratoniksi, jossa ollaan tällä hetkellä juostu 36 kilometriä. Meneillään ovat matkan raskaimmat hetket, mutta toisaalta maali hämmöttää jo. Taitettua matkaa on joka tapauksessa enemmän takana kuin edessä päin.

– Koronaviruspandemia on kasvattanut ihmisten turnauskestävyyttä. Nyt tiedetään, että kun tilanne on todella tiukka, me

pystymme venymään, Stenbacka kertoo.

Venymistä on Stenbackan havaintojen mukaan hankintojen, koko rokotusprosessin ja varsinaisessa potilastyössä työskentelevien osastojen lisäksi myös henkilöstöhallinnossa. Koko sairaalahenkilöstön ohjeistaminen ja varautumissuunnitelmien käyttöönotto ovat olleet henkilöstöhallinnolle suuria ponnistuksia, joita on hoidettu normaalitöiden kanssa rinnakkain.

Myös työkykykoordinaattoreiden kuorma on kasvanut ja monipuolistunut

koronavirustilanteen pitkittyessä – fyysisen kuormittuneisuuden lisäksi entistä useampi kamppailee koronaväsmyksen ja mielen terveyshaasteiden parissa, mikä näkyy hyvinvoinnin ammattilaisten vastanotoilla.

Kuormittuneisuutta on lisännyt merkittävästi työ- ja vapaa-ajan asioiden välisen rajapinnan hämärtyminen, sanoo Stenbacka. Sairaanhoidoilla työskentelevät käsittelevät koronavirukseen liittyviä asioita työssään, mutta rajoituksista ja koronaotsikoista ei pääse eroon työpäivän päättyessäkään.

– Joudut yhä miettimään altistuksia ja tartuntoja, kun käyt kaupassa tai viet lapsia harrastuksiin. Se ei ole enää työssä jaksamista vaan elämässä jaksamista, Stenbacka kertoo.

Henkilöstön hyvinvointia johdetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä tiedolla. Hyvinvoinnin seuraamiseen käytetään lukuisia indikaattoreita, joiden avulla ongelmiin pyritään tarttumaan kokonaisvaltaisesti. Sairauspoissaolojen lisäksi seurataan muun muassa terveysprosenttia, eli lukemaa, joka kertoo, kuinka moni työntekijä ei ole ollut lainkaan sairaana. Jaksamisen haasteisiin pyritään tarttumaan myös säännöllisillä Fiilispulssi-kyselyillä.

Stenbacka iloitsee, että hän saa myös henkilökohtaisia yhteydenottoja henkilöstön ongelmatilanteissa.

– Jaksamisen kannalta on tärkeää, että on kuulihoitoja ja ongelmatilanteissa ratkojia, hän toteaa.

Monelle Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin työntekijälle arki on koronavirustilanteesta huolimatta jatkunut samalla tavalla kuin aiemminkin – kliinisessä työssä maskien käyttö on ollut normaalia ja murtuneita nilkkoja on paikkailtu koro-

naviruksesta huolimatta entiseen tahtiin.

Kuitenkin ne, jotka ovat siirtyneet etätöihin kaipaavat kipeästi kohtaamisia työkavereiden kanssa, kertoo Stenbacka. Etenkin esimiesasemassa työskentelevät ovat joutuneet kehittämään johtamistaitojaan etätöiden näkökulmasta nopealakin aikajänteellä. Etätöiden myötä moni on ottanut käyttöön uusia työskentelytapoja, joista monet ovat hyödynnettävissä myös koronavirustilanteen laantuessa ja ihmisten palatessa takaisin toimistoille.

– Hybridimalleja ja työpäivän erilaisista rytmittämistä tullaan jatkossa näkemään. Aika moni on nyt sisäistänyt ajatuksen, että työ on asia, jota tehdään, ei paikka johon mennään, sanoo Stenbacka.

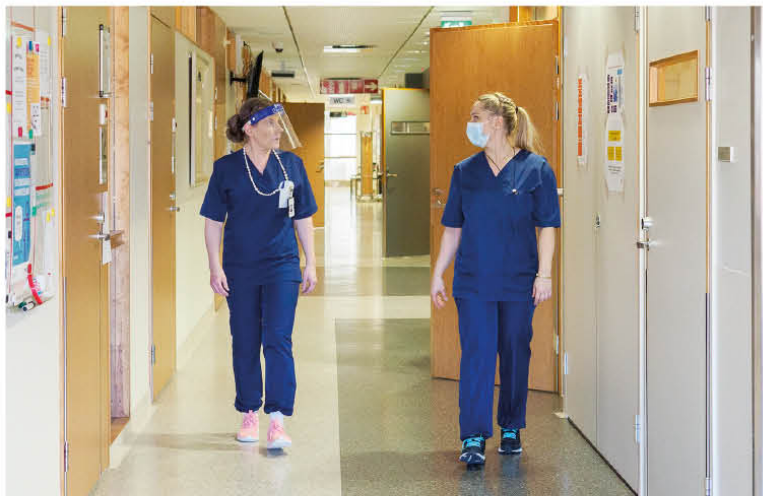
Etätöitä tekevillä on ilmennyt uudenlaisia ergonomisia haasteita. Työpisteiden säätämisen lisäksi Stenbacka on huolissaan kognitiivisesta ergonomiasta.

– Työpäivän aikana pitäisi olla vaihtelua, jotta vireystila säilyy hyvänä. Pitäisi myös pystyä keskittymään työpäivän jälkeen muihin kuin työasioihin. Ei ole hyvä asia, että on koko ajan töissä.

Stenbacka itse pyrkii pitämään huolta kognitiivisesta ergonomiasta ja hyvinvoinnistaan pienillä arjen teoilla. Yhdeksi hyvinvoinnin tukipilariksi hän nostaa unen ja lepäämisen. Myös työyhteisön yhteiset etälounaat ovat Stenbackalle tärkeitä henkireikiä keskellä päivää.

Taukoliikunta ja lyhyet hengitysharjoitukset kuuluvat myös Stenbackan hyvinvointityökaluihin. Tauot tarjoavat pieniä mikrorentoutumishetkiä, joiden jälkeen ajatus luistaa. Tärkeintä on muistaa kääntää katse omaan itseensä.

– Ei työ tekemällä lopu, se kannattaa pitää mielessä. Tärkein voimavara olet sinä itse, sinun pitää olla prioriteettitilasta karsijana, Stenbacka toteaa.

Henkilöstön hyvinvointi on Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä tärkeää.

Etäelämän ergonomiaa

Työpiste kotisohvalla tai saunan lauteilla – etätoimistojen työskentelyolosuhteet saavat asiantuntijat kauhistelemaan ja työntekijöiden kehot kangistumaan. Monet työnantajat ovatkin ryhtyneet toimiin kotitoimistojen työergonomian parantamiseksi ja työntekijöidensä hyvinvoinnin tukemiseksi.

Näin on tehty myös ICT-palveluja tuottavassa 2M-IT Oy:ssä. Palvelupäällikkö **Janne Okkonen** päätti hyödyntää työnantajansa tarjoamaa mahdollisuutta kohentaa työpisteen ergonomiaa täysvaltaisesti. Uusiksi menivät niin kalustus, laitteet kuin arkirutiinitkin.

Okkosella on uusitun välineistön lisäksi käytössään monia hyvinvoinnin parantamisen työkaluja. Työn tauottamisen ja paikallaan olon vähentämisen merkitys hyvinvoinnin tukena on etätyöaikana korostunut.

– Kotityöpisteellä vietetään huomattavasti enemmän aikaa kuin ennen koronaa vietettiin toimiston työpisteellä, kun kaikki kahvihetket ja kokoukset vietetään nyt etätyöpisteellä. Se on aktiivista olemista paikallaan, sanoo Okkonen.

Työnantajan näkökulmasta huomion kiinnittäminen työergonomiaan parantaa ennen kaikkea työntekijöiden vointia, mutta se voi vähentää myös kuluja – huono työskentelyasento kuormittaa kehoa ja saattaa pahimmillaan johtaa pitkiinkin sairausjaksoihin. Ergonomiaan panostaminen tuo näin ollen myös säästöjä vähentynneiden sairauspoissaolojen muodossa.

Näyttäisi siltä, että etätyöskentely on tullut suomalaisen työskentelykulttuuriin jäädäkseen. Tulevaisuudessa töitä tehdään yhä enemmän kotikonttoreilla virustilanteesta riippumatta. Korona-ajan jälkeen työnantajilla onkin ratkottavanaan uusia työergonomiaan liittyviä haasteita: kotitoimistojen kunnostetut työpisteet peittoavat konttorit niin ergonomian kuin työ- ja vapaa-ajan paremman yhteensovittamisenkin näkökulmasta.

–Koko elämän ergonomia muuttuu. Työergonomiasta tulee osa koko arjen ergonomiaa, Okkonen tiivistää.

Työnkuvia uusiksi Povera-hankkeen tukemana

Teksti JA KUVAT: JARI HAKALA

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä tukipalveluiden toiminta-alueella vuoden alussa käynnistynyt Povera-hanke pyrkii muokkamaan työnkuvia uusiin kuosiin ja siten turvaamaan työssä jaksamisen sekä jatkamisen mahdollisimman pitkään.

KEVA-rahoituksen saanut hanke tarkoittaa Tyhyä yhdessä eli työhyvinvoinnin kehittämistä.

Lähtölaukaus hankkeelle oli tukipalveluissa vuoden 2020 aikana tehty strategiatyö, jossa organisaatiomuutoksen myötä kolme yksikköä potilashoidon tukipalvelut, ravintokeskus ja välinehuolto yhdistettiin yhdeksi toimintayksiköksi. Uudessa yksikössä työskentelee 300 työntekijää.

– Uudessa toimintayksikössä yhdistävinä tekijöinä ovat muun muassa naisvaltaisuus, korkea keski-ikä, työn fyysisyys sekä suuri tarve mukautetuille työjär-

Marja Mäkinen (vas.) ja Kaija Mäkelä ovat kehittämässä työhyvinvointia Povera-hankkeen avulla.

Yksiköiden edustajat sairaalahuoltaja Anna-Leena Haukkala (vas.), välinehuoltaja Henna Lahti, välinehuolto-ohjaaja Emma Heikkilä, ravitsemistyöntekijä Marjut Mörsky ja palveluneuvoja Jarkko Hissa ovat tyytyväisiä työhyvinvointia kehittävän hankkeen käynnistymiseen.

jestelyille. Suuri yksikkö, yksilöllisyyden kunnioittaminen ja vastuullisuus asettaa vaateita esimiestyölle sekä työjärjestelyjen, että työkyvyn seurannan osalta, toteaa toimintayksikköjohtaja **Kaija Mäkelä**.

Hanke on saanut KEVA:n työelämän kehittämisrahaa 25 000 euroa. Sairaanhoidopiirin omaraahoitusosuus on puolet kustannuksista. Sairaanhoidopiirin työhyvinvointisuunnittelija **Marja Mäkinieniemi** näkee hankkeen ajankohdan olevan paras mahdollinen.

– Hanke sopii hyvin organisaatiomuutokseen. KEVA:n tuki tuo verkoston kautta yhteistä tukea ja toiminnan kehittäminen jalkautuu nopeasti itse arkeen. Seuranta tekee siitä napakan, Mäkinieniemi kiittelee.

PROJEKTITYÖNTEKIJÄKSI ON valittu Tiina Vesapuisto ravintokeskuksesta. Mäkinieniemi ja Mäkelä toteavat, että hanke on lähtenyt Vesapuiston johdolla hyvin

matkaan. Tavoitteena on, että ei pidättäytyä nykyisissä työkuviissa, vaan niitä voidaan tarvittaessa muokata uudelleen.

– Nyt on jo tehty järjestelyjä, jossa ravitsemistyöntekijä on siirtynyt välinehuoltoon ja vastaavasti sairaalahuoltaja on työkokeilussa ravintohuollossa. Menemme myös yli toiminta-alerajojen. Juuri toteutettiin järjestely, jossa sairaalahuoltaja työskentelee puolet ajasta henkilöstöhallinnossa ja puolet puhelinvaihteessa, Mäkelä ja Mäkinieniemi kertovat.

Kun neljä kuukautta on takana, tunnelmat ovat hyvät. Yhteistyö on tiivistynyt ja hanke nopeuttaa mukautettujen töiden järjestelyjä.

– Ennen hanketta on tehty hyvää pohjatyötä. Työhyvinvointia kehitetään oikeasti tekemisen vuoksi ja se näkyy. Nämä eivät ole mitään kertakäyttäjuttuja, Mäkinieniemi muistuttaa.

HANKKEESSA MUKANA ovat yksi-

köt ovat yksiköitä, joissa tehdään raskaita fyysisiä töitä, jotka rasittavat tukielimistöä ja sairastavuus lisääntyy.

– Kolmen yksikön kohdalla on tavoitteena kouluttaa yhdestä esimiehestä työkykykoordinaattori, joka koordinoi asioita yhteisesti. On vahvuus, että henkilö tulee näistä yksiköistä ja tuntee tarpeet, Mäkelä ja Mäkinieniemi painottavat.

– **TYÖKYKYKOORDINAATTORI** on valtakunnallinen määritelmä, jonka mukaisesti koordinaattori auttaa työntekijöitä löytämään keinoja jatkaa työssä, vaihtaa tehtävänsä tai etsiä räätälöidyn ratkaisun työuran jatkumiselle, Mäkelä määrittelee.

Hankkeessa tehdään yhteistyötä hankkeen rahoittajan Kevan kanssa ammatillisen koulutuksen asioissa sekä hankkeen eteenpäinviemisessä. Teams-kokoukset ja työpajat hankkeessa mukana olevien muiden tahojen kanssa ovat osa hanketta.

500 000 euroa työelämän kehittämisrahaa 17 kunta-alan ja kirkon hankkeelle

Julkisen alan työeläkevakuuttaja Keva myöntää vuosittain työelämän kehittämisrahaa kunta-alan ja kirkon työnantajien kehittämis-hankkeille, joilla vahvistetaan strategista työkykyjohtamista ja työhyvinvointia työpaikoilla. Rahoittamalla ja tukemalla kehittämis-hankkeita Keva toteuttaa lakisääteistä tehtävään-

sä työkykyttömyysriskin pienentämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä, Potilashoidon tuki- ja huoltopalvelujen POVERA-hanke sai hankerahaa 25 000 euroa. Myös Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän Tampereen yliopistollisen sairaalan teho-osaston toimialue

7 sai 30 000 euroa Teholle virtaa - työidentiteettien vahvistamisella parempaa vuorovaikutus-kulttuuria ja resilienssiä -hankkeeseen.

Teksti: KATARIINA HENTTONEN KUVA: ANNA AUTIO

Yhteisössä on avaimet työväkivallan hallintaan

Sote-alalla huolestuttavan moni työntekijä kokee työväkivaltaa.
Usein sitä voi olla vaikea ennakoida, tunnistaa ja käsitellä.
Myös henkinen väkivalta satuttaa.

Päijät-Sotessa herättiin työväkivallan kuormittavuuteen 2018 Mitä kuuluu -työhyvinvointikyselyn perusteella. Kyselyssä selvisi, että yhtymän joka toinen työntekijä oli kokenut työväkivaltaa. Ongelmaan on puututtu hanketyön avulla vuosina 2019-2021. Hankevastaavana toimii Päijät-Soten työhyvinvointipäällikkö Marita Simola. Hankkeen toteutuksesta vastaa työväkivallan erityisasiantuntija ja kriisityönohjaaja Jutta Karvonen. Karvosen työpareina toimivat yhtymän työsuojeluvaltuutetut.

JUTTA KARVONEN on työskennellyt aiemmin haastavasti käyttäytyvien kehitysvammaisten kanssa, jonka jälkeen on kouluttautunut työnohjaajaksi ja coachiksi. Työväkivallan hallinnan coachingissa hän lähtee aina työskentelemään ajatuksella, että jokaisella työyhteisöllä on itsellään paras asiantuntemus, jolla työväkivallan ennakointia hallintaa kehitetään.

- Menetelmänä on valmentava johtaminen, eli pohditaan, miten työyhteisössä voidaan tehdä parhaita ratkaisuja oman turvallisuuskulttuurin parantamiseksi. Ensin kartoitetaan aiemmat kokemukset ja käydään läpi, millaista työväkivaltaa tällä hetkellä esiintyy. On yksikön tilanteesta kiinni, tarvitaanko coachingin, työnohjauksen vai kriisityön keinoja. Lisäksi tarve määrittelee, kuinka pitkä prosessi tarvitaan turvallisuudentunteen palauttamiseksi, Karvonen kertoo.

ONGELMAN YTIMESSÄ on vaikeus tunnistaa työväkivaltaa. Karvosen mukaan helpoimmin tunnistettavissa on fyysinen väkivalta, jonka vuoksi hakeudutaan herkästi työterveyteen. Henkinen työväkivalta ja potilaan tai asiakkaan omaisilta tuleva väkivalta ovat vaikeampia tunnistaa.

- Työväkivalta on heikosti tunnistettua ja usein koetaan, että se on työhön kuuluvaa. Myös sanat satuttavat, menevät ihon alle ja syövät ammatillista itsevarmuutta. Sote-alan työntekijät ovat hyvin asiakaslähtöisiä, sitoutuneita työhönsä ja pyrkivät usein tekemään kaikkensa hyvän omaisyhteistyön eteen, Karvonen sanoo.

Hän viittaa tilanteisiin, joissa omaiset ovat vaikkapa kyseenalaistaneet ammatillaisen ammattitaidon ja käyttäytyneet epäasiallisesti.

- On ollut tilanteita, joissa omainen pyrkii sanelemaan läheisensä lääkityksen, arvostelea ja pahimmillaan tekee työntekijästä aiheettomia ilmoituksia AVI:lle tai Valviraan. Työntekijä tai lääkäri ei enää olekaan oman alansa asiantuntija.

HAASTEENA ON avoimen keskustelun puute. Useimmat työväkivallan kokemukset jäävät purkamatta ja paremmat, ehkäisevät toimintamallit eivät pääse kehittymään. Usein asiakkaiden ongelmat kääntyvät työyhteisöongelmiksi. Karvosen mukaan aihe aiheuttaa keinottomuutta ja pelkoa kaikilla organisaation tasoilla johdosta työntekijöihin.

- Tilanteet jäävät puhumatta lähestulkoon aina. Ei riittävän usein nosteta esille sitä, että työntekijällä on lupa rajata epäasiallista käytöstä ja edellyttää asiallista käytöstä asiakkaalta. Asioista saatetaan puhua työkavereiden kesken, mutta usein esimiehelle ei kerrota, ennen kuin tilanne on jo paha.

PÄIJÄT-SOTEN HANKKEESSA Karvosen työpareina työskenteleviltä alueiden työsuojeluvaltuutetuilta löytyy tietoa siitä, millä alueilla työväkivaltaa ei ole saatu omin keinoin hallintaan. Työväkivaltatilanteita on mahdollista ennakoida ja niihin vaikuttaa omalla vuorovaikutuksella, yhteisillä toimintamalleilla ja tunnekokemuksia purkamalla. Työväkivaltaa ei saada aina hallintaan työyhteisötasolla. Johdon ja esimiesten coachauksessa on pohdittu, mikä on yksikön asiakasprofiili, millainen on haastavasti käyttäytyvän asiakkaan hoitopolku tai mistä saadaa tukea, kun ei enää pärjätä.

- Käytännön tasolla tärkeää on tilanteen tunnistaminen. Täytyy osata arvioida, onko asiakastilanteeseen turvallisista mennä. Pitää miettiä, menenkö yksin vai työparin kanssa tai siirretäänkö hoitotoimenpide myöhäisempään ajankohintaan. Ennakointi vaatii aina omaa tunnettyöskentelyä: onko tilanne sellainen, että pystyn pitämään ammatillisuuteni, Karvonen valaisee.

Päijät-Sotessa toteutettiin työväkivallan coaching -hanke, josta saatiin hyviä tuloksia. Hankkeen toteutuksesta vastasi erityisasiantuntija ja kriisityönohjaaja Jutta Karvonen.

HANKKEESTA ON jo tullut hyvää palautetta. Tunne- ja vuorovaikutustyöskentely on koettu tarpeelliseksi ja myös työilmapiiri paremmaksi. Esimiehet ovat kokeneet saaneensa työkaluja vaikeiden asioiden esille ottamiseen ja hallitsevat aiempaa paremmin turvallisuusjohtamisen.

- Tietämyksen lisääminen on tärkeää. On myös arvokasta oppia palautumisen keinoja, ja parantaa yhteispystyvyyttä. Mitä enemmän puhutaan avoimesti, sen helpommin tilanteet saa hallintaan. Hallinnantunteella on valtava merkitys työhyvinvointiin.

JUTTA KARVONEN korostaa, että työväkivallan kokemus on aina yksilöllinen ja tilannekohtainen kokemus. Lisäksi se voi olla myös traumaattinen kokemus. Siksi henkisen tuen huomioiminen on tärkeää.

- Sote-alalla psyykkinen tuki pitäisi olla osa arjen työtä. Yksi osastotunnin tai tiimitunnin aihe voisikin olla, että mitä kuuluu, miten voidaan ja onko jotain mitä voitaisiin tehdä paremmin.

Henkistä väkivaltaa on vaikeampi tunnistaa.

Uhka- ja väkivaltatilanteet edelleen kasvussa ensihoidossa

Pelastuslaitokset ovat huolissaan fyysisen
väkivallan lisääntymisestä.

Pelastuslaitosten henkilöstön kokemuksen uhka- ja väkivaltatilanteiden yleisyys ja fyysisen väkivallan lisääntyminen ensihoitotehtävillä huolestuttaa pelastuslaitoksia. Kuntaliiton koordinoima Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on tilastoinut pelastuslaitosten henkilöstön kokemia uhka- ja väkivaltatilanteita vuodesta 2014 lähtien. Vuodesta 2016 vuoteen 2020 ilmoitukset ovat lisääntyneen 67 prosenttia.

- Raportoidut uhka- ja väkivaltailmoitukset ovat ensihoidossa edelleen ainoastaan jäävuoren huippu. Viime vuoden tilastoissa erityistä huolta herättää fyysisen väkivallan merkittävä kasvu, kertoo vs. ensihoitopäällikkö **Jukka Lehtola** Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselta.

FYYSISEN VÄKIVALLAN tilanteita kirjattiin viime vuonna 46 kappaletta, mikä on kymmenen prosenttia kaikista raportoiduista tilanteista. Kasvua edellisvuoteen oli 130 prosenttia. Aiempiä vuosina (2016 - 2019) vastaavia tilanteita on kirjattu vuosittain 16 - 21 kappaletta.

Suurin osa väkivaltatilanteista tapahtuu ensihoidossa päätyneen potilaan hoidon yhteydessä joko ambulanssissa, potilaan kotona tai ulkona. Vuonna 2020 tyypillinen uhka- tai väkivaltatilanteen aiheuttaja oli ensihoidon asiakas (89 % tapauksista), sukupuoleltaan mies (73 %) sekä päähtynyt (86 %).

PÄÄOSA UHKA- ja väkivaltatilanteista tapahtuu ensihoidossa, mutta niitä ilmenee vuosittain muutamia myös muissa pelastustoimen tehtävissä, kuten palotarkastusten yhteydessä. Tieto mahdollisesta väki-

vallan uhasta oli etukäteen tiedossa vain noin kymmenessä prosentissa tilanteista. Lopuissa tilanne tuli eteen yllättäen (60 %) tai tieto ei ollut saatavilla tehdyistä ilmoituksista (30 %).

- Hälytystehtävien lähtökohtana on aina asiakkaan hoidontarpeen arviointi, ensihoitoa vaativa tilanne tai muu pelastustoimen tuottama palvelu. Henkilöstön fyysinen koskemattomuus sekä työrauhan turvaaminen on tehtävillä ensisijaisen tärkeää, sanoo Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston koordinaattori **Terhi Virtanen**.

PELASTUSLAITOKSISSA ON vuosien saatossa lisätty henkilöstön koulutusta ja parannettu suojavarustusta väkivaltatilanteiden varalta. Uhka- ja väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisyyn tulee kuitenkin panostaa konkreettisin toimenpitein.

Paremmän kokonaiskuvan aikaansaamiseksi pelastuslaitokset toivovat yhdenmukaista raportointijärjestelmää, jolloin tieto olisi helpommin saatavilla ja kynnys raportointiin madaltuisi.

- Yhdenmukainen raportointimenetelmä olisi tärkeä askel tilanteiden luotettavassa seurannassa. Raportointijärjestelmän integrointi esimerkiksi osaksi sähköisen potilastietojärjestelmän hoitokertomusta mahdollistaisi luotettavimmat tilastotiedot, Virtanen sanoo.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto

Kuntaliiton yhteydessä toimiva Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on Suomen kaikkien 22 pelastuslaitoksen vapaaehtoinen yhteenliittymä. Kumppanuusverkoston tavoitteena on kehittää pelastuslaitosten toimintaa siten, että tuotetut palvelut kansalaisille ovat laadukkaita, tehokkaita, taloudellisia ja perustuvat yhdenmukaiseen tulkintaan voimassa olevista sääöksistä ja määräyksistä.

Henkilöstön fyysinen koskemattomuus sekä työrauhan turvaaminen on tehtävillä ensisijaisen tärkeää

TUOTEUUTISET

UUTTA!

Miele AirControl – ilmanpuhdistimet: puhtaampi huoneilma allergeeneja ja koronaa vastaan

Mielen uusi siirrettävä AirControl -ilmanpuhdistin on erittäin tehokas ja se on suunniteltu käytettäväksi erityisesti liike- ja julkisissa tiloissa, kuten esimerkiksi luokahuoneissa, päivä- ja palvelukodeissa, vastaanottotiloissa, kahviloissa, kaupoissa ja toimistoissa.

Laitetta on kolmea kokoa ja ne on tarkoitettu tiloihin, joiden huoneala on enintään 45, 80 tai 200 neliömetriä, ja laitteita voidaan käyttötilanteen mukaan myös yhdistää toisiinsa. Kun laitteen suoriutuskyky on jopa 3 000 m³ ilmaa tunnissa (vaihtelee malleittain), se pystyy vaihtamaan ja suodattamaan tilan koko huoneilman kuusi kertaa tunnissa. G4-luokan esisuodatin ja hienosuodatin poistavat laitteen imemästä ilmasta ensin karkean pölyn ja isommat hiukkaset. Tämän jälkeen HEPA H14 -suurtehosuodatin kerää ilmasta pienimmät hiukkaset perusteellisesti tehden vaarattomaksi yli 99,995 prosenttia kaikista hiukkasista, viruksista, bakteereista ja sienistä.

Mielen laitteissa käynnistyy jokaisen toimintakerran jälkeen automaattinen olennaisten patogeenien lämpöinaktiivointi (Miele ThermoControl): Järjestel-

mä kuumentaa HEPA-suodattimen läpi virtaavan ilman 70-asteiseksi, mikä estää myös kosteuden kertymisen suodattimeen. Innovatiivisen järjestelmän täydentävät vielä aktiivihiihi- ja poistoilmansuodatin. Näin myös epämiellyttävät hajut ovat mennyttä.

SISÄÄNRAKENNETTU ANTURI valvoo ilmanvaihtotarvetta mittaamalla jatkuvasti huoneilman CO₂-pitoisuutta. Pitoisuuden voi lukea laitteen näytöltä. Automaattitilassa Miele AirControl lisää tehoa tarvittaessa ja reagoi siten välillisesti viruksia kantavien hiukkasten pitoisuuden kasvuun.

TARTUNTOJEN RISKI on tunnetusti erityisen suuri suljetuissa tiloissa, joissa on yhtä aikaa paljon ihmisiä. Siksi säännöllinen ja perusteellinen tuuletus on

välttämätöntä. Puhdas ilma on yksi perustarpeistamme ja pian siitä tulee todennäköisesti myös hygieniavaatimus. Tämä koskee viruksien ja bakteerien lisäksi luonnollisesti myös siitepölyä ja hienopölyä.

ERITYISEN AJANKOHTAISIA siirrettävät ilmanpuhdistimet voivat olla, kun ryhdytään purkamaan rajoituksia, sekä esimerkiksi kaupoissa, kampaamoissa ja muilla aloilla, joissa oleskellaan sisätiloissa pitempiä aikoja. Ne tulisi huomioida merkittävänä osana pandemian ehkäisyssä hygienian, kasvomaskien, turvavälien ja tuulettamisen rinnalla. Koska ilmanpuhdistimen suodatin on epäspesifinen eikä siten suodata yksinomaan Sars-Cov-2-virusta, laitteet tuottavat käyttäjilleen puhdasta, raitista ilmaa myös koronapandemian jälkeen.

Fakta:

Mielen AirControl -ilmanpuhdistin

- Miele AirControl suodattaa huoneilman kuusi kertaa tunnissa
- Pienentää ilman aerosolipitoisuutta yli kolminkertaisesti ikkunoiden ollessa kiinni
- Viisiportainen suodatinjärjestelmä vangitsee ilmasta 99,995 % kaikista hiukkasista, viruksista, bakteereista ja sienistä ja ThermoControl lämpöinaktivoi patogeenit

Höyrykostutuksella monia tehtäviä sairaalaympäristössä

Luotettava toiminta ympäri vuorokauden on ehdoton vaatimus sairaalan laitteille ja kiinteistöteknisille järjestelmille. Ilmankosteuden hallinta ansaitsee erityishuomion, sillä eri tiloilla ja toiminnoilla on erilaiset tarpeet.

Hedtec toimittaa sairaaloihin pääosin höyrykostuttimia, joilla saavutetaan korkea hygieniataso ja tarvittaessa erittäin tarkka ilmankosteuden säätö. Oikea kostutusratkaisu löytyy selvittämällä tilan käyttötarkoitus ja laitevarustuksen asettamat vaatimukset. Esimerkiksi leikkauksissa tarvitaan sekä henkilökunnan työskentelyyn että potilaan kannalta optimaalinen ilmankosteus. Lisäksi hygieniatason on oltava korkea ja kostutuksen jatkuvaa ilman yllättäviä katkoksia tai pitkiä huoltotaukoja.

Vastustoiminen Carel heaterSteam-mal-

listo sopii erityisesti sairaaloihin, koska sen kosteudensäätö on erittäin tarkka. Ilman suhteellisen kosteuden vaihteluväli on parhaimmillaan vain muutamien prosenttien luokkaa. Tämä tyyppi soveltuu jatkuvaan käyttöön ja on riippumaton veden laadusta toimien sekä vesijohtovedellä että puhdistetulla vedellä.

Laitesarjan kaikki mallit sisältävät luotettavuutta lisääviä ja käyttöä helpottavia toimintoja kuten jaksottainen automaattinen vastusten kalkinpuhdistus lämpöiskulla. Malliston huipulla on säädöllään erittäin tarkka heaterSteam titaani,

jonka vastukset ovat titaania. Sen ominaisuuksiin kuuluvat mm. mahdollisuus etäohjaukseen, lämmöneriste sekä pyöreäsynterisissä malleissa kalkinpoistoa helpottava Kevlar-kalvo.

Elektrodiperaatteella toimiva kostutin on käytännöllinen ratkaisu moniin eri tiloihin, joissa ilmankosteuden säätötarkkuusvaatimukset ovat vähäisempiä, ja käytettävissä on tavallista vesijohtovettä. Carel humiSteam-laitesarjalla on vastustoimisten kostuttimien tapaan monipuolinen ohjausjärjestelmä.

Florence-uutuus on liikuteltava potilaspaneeli

Florence-potilaspaneelilla on laajat SFS-EN ISO 11197 ja MDD II -luokan hyväksynnät, jolloin yhteen paneeliin saadaan sähkö-, data- ja kaasupisteet. Potilaspaneelit voidaan asentaa sekä vaakaaan että pystyyn. Laajojen ominaisuuksien ansiosta tarve kurkotella potilaan yli hoitotilanteissa vähenee ja kriittisissä tilanteissa tarvittavan laitteiston käyttöön ottaminen on entistä nopeampaa. Florence-potilaspaneelit voidaan integroida kalusteisiin tai upottaa seinisiin. Florence-paneelien ja -seinäkkeiden avulla potilashuoneiden ti-

lankäyttö voidaan suunnitella huoneen koon ja hoitotarpeiden mukaan. Olemassa oleviin huoneisiin saadaan lisätilaa ja uusien huoneiden ulkonäkö, toiminnallisuus, sähköistys- sekä putkitusratkaisutkin voidaan toteuttaa aikaisempaa monipuolisemmin.

Maxeta on kehittänyt liikuteltavan potilaspaneelin, jonka avulla vuodepaikkojen lisääminen onnistuu tarvittaessa nopeasti. Liikuteltava potilaspaneeli perustuu Florence 125-malliin.

Potilaspaneeli varustellaan pistorasioilla ja kaasupisteillä tarpeen mukaan. Myös ATK-pisteet ovat mahdollisia.

Kaikki Florence potilaspaneelit tehdään asiakkaan toivomusten mukaan standardeja noudattaen.

TERVEYSALAN AMMATTILEHTI Terveys & Talous

Seuraava
Terveys & Talous -lehti
ilmestyy

6.8.2021

**Kätevästi
verkossa!**
terveysjatalous.fi

Polle-lähettilärobottia testattiin ruokajakelussa

Kustaankartanon seniorikeskuksessa testataan lähettirobottia, jonka avulla pyritään automatisoimaan ruokalogistiikka Kustaankartanon ravintokeskuksen ja seniorikeskuksen osastojen välillä.

Kuva: DIMALOG

Palvelukeskus Helsingin, Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan sekä Forum Virium Helsingin yhteistyönä toteutettavan pilotin tavoitteena on sujuvoittaa aterioiden kuljetusta seniorikeskuksen osastoille.

Polleksi työjuhtien tapaan ristitty lähettirobotti on käytännössä kuten tarjoiluvaunu, joka kykenee kuljettamaan aterioita tarjoiluastioineen sekä mahdollisesti muun muassa postia, kartonkijätettä ja pyykkejä. Itsenäisesti Kustaankartanon huoltotunnelissa, hisseissä ja rampeissa navigoivan lähettirobotin tunnistaa hevosen kavioiden kalsketta muistuttavasta äänestä sekä hevostarroituksista, jotta se on kulkiessaan helpommin havaittavissa. Polle myös tunnistaa vaaratilanteet ja mahdolliset esteet kulkuväylillä.

– Esimerkiksi Kustaankartanossa iso osa ajasta ruokakuljetuksissa menee juuri siirtymiin, sillä alue on laaja ja välimatkat osastojen välillä ovat pitkiä. Tähän uuden teknologian toivotaan tuovan helpotusta. Ruokatoimitusten onnistumisen kannalta on olennaista, että asiakkaat saava ateriansa aikataulussa ja mahdollisissa vikatilanteissa tulee välitön ilmoitus, jolloin ruokatoimitukset hoidetaan perille toisella tavalla, kertoo Palvelukeskus Helsingin monipalvelujen kehityspäällikkö **Katriina Bernoulli**.

Robotin toteutuskumppaniksi valikoitui mobiili- ja yhteistyörobotiikkaan erikoistunut teknologiayritys Dimalog Oy.

PILOTIN ONNISTUESSA robotiikalla nähdään olevan mahdollisuuksia myös Palvelukeskus Helsingin muissa ruokapalveluissa, erityisesti hoitopuolella, ja laajemminkin. Kokeilun toivotaan tuovan uusia oppeja.

– Ruokapalvelualalla robotiikan hyödyntäminen on vielä melko uutta, mutta varmasti yleistymässä lähitulevaisuudessa. Pollen kautta saamme tietoa siitä, miten robotti toimii ruokakuljetuksissa, pohtii Bernoulli.

Robotiikan ja digitaalisten palvelujen potentiaaliin sosiaali- ja terveystoimialalla uskotaan myös Kustaankartanon seniorikeskuksessa, jossa uusiin kokeiluihin lähdetään mukaan mielellään.

– Kustis Goes Digi -hankkeen tiimoilta olemme toteuttaneet Kustaankartanossa

erilaisia digikokeiluja, joilla haemme uusia tapoja tehdä työtä ja vapauttaa henkilöstömme resursseja yhä enemmän asukkaiden hoitamiseen ja heidän kanssaan yhdessä tekemiseen. Tämä pilotti on yksi osa hanketta, korostaa Kustaankartanon seniorikeskuksen johtaja **Tarja Sainio**.

Robotit ruokapalvelualalla ovat uusi ilmiö

Tieteen rahoitukseen 35 miljoonan euron leikkaus

Lääkäriliitto ihmettelee tieteeseen kohdistuvia uusia leikkauksia. 35 miljoonaa euroa saattaa tuntua pieneltä summalta, jos puhutaan tutkimus- ja kehitystoiminnan bruttokansantuoteprosenteista.

Tämä on kuitenkin harhaa, sillä tutkimus on pitkäjänteistä työtä ja sen rahoituksen pitäisi sen mukaisesti olla vähintään vakaata.

– Tutkimusrahoituksen on oltava johdonmukaista, jotta ei aiheuteta epävarmuutta tutkijoiden piirissä. Vaarana on, että lahjakkaat tutkijat siirtyvät ulkomaille tekemään tutkimustyötään. Sellainen kehitys köyhdyttäisi suomalaista tiedeyhteisöä, sanoo Lääkäriliiton puheenjohtaja **Tuula Rajaniemi**.

35 miljoonan euron leikkaus lopettaa monivuotisia projekteja ja estää uusien projektien käynnistämisen. Kaiken lisäksi ilmassa leijuu Veikkauksen tuotoista tulevan rahoituksen väheneminen.

TUTKIMUKSEN VÄLTÄMÄTTÖMYYS näkyy selvästi kriisien aikana. Uuden viруksen tunnistamista, testaamista, tartuttavuutta ja hoitoa ei olisi voitu kehittää ilman vankkaa tieteellistä osaamista ja infrastruktuuria.

Lääketieteellinen tutkimus on tärkeää koko terveysalan kasvustrategian näkökulmasta, mikä ei valitettavasti näy määrärahojen kehityksessä. Esimerkiksi yliopistotaseeseen terveyden tutkimukseen myönnetty rahoitus on laskenut 100 miljoonasta noin 20 miljoonaan runsaan kahdenkymmenen viime vuoden aikana. Tällä ns. VTR-rahoituksella tehty kliininen tutkimus on tuottanut merkittäviä edistysaskeleita sekä hoitomenetelmiin

että terveydenhuollon kehittämiseen.

Lääkäriliitto vetoaa hallitukseen, että tieteeseen kohdistetuista leikkauksista luovuttaisiin.

– On laajalti tunnustettu, että tutkimuksen ja kehitystoiminnan rahoitus on Suomessa ylipäättään liian matalalla tasolla. Edestakaiset liikkeet ovat tässä tilanteessa erityisen vahingollisia, Rajaniemi sanoo.

Rahoitus on laskenut 100 miljoonasta noin 20 miljoonaan.

Vaasa haluaa tehdä opiskelijat onnelliseksi

Vaasan yliopiston ylioppilaskunnan (VYY) ja Åbo Akademis Studentkårin (ÅAS) alullepanema Maailman onnellisimmat opiskelijat -kampanja edistää opiskelijoiden hyvinvointia.

Teksti: JAANA LARSSON

Vaasassa on oltu koronapandemian aikana huolissaan opiskelijoiden hyvinvoinnista. Vuoden ajan opiskelijoille järjestetään terveys, liikunta ja onnellisuus-teemoilla tapahtumia ja tempauksia.

Kampanja käynnistyy Yhdessä maailman ympäri -tapahtumalla.

– Liikuntahaasteen tavoitteena on saavuttaa 40 000 kilometriä, mikä vastaa maapallon ympärysmittaa. Ajatus maapallon kiertämisestä tuli juuri siitä, että Suomi on maailman onnellisin maa, sanoo **Niklas Grönholm** ÅAS:stä.

Tavoitteena on lahjoittaa jokaisesta kuljetusta kilometristä yksi euro opiskelijoiden mielen-terveyttä edistävälle Nyyti ry:lle.

– Yhdistys edistää valtakunnallisesti opiskelijoiden mielen-terveyttä ja opiskelukykyä. Haastamme samalla Vaasan seudun yritykset mukaan hyvän asian puolesta, kannustaa **Henri Miettinen** VYY:stä.

Opiskelijoiden jaksamisen ja mielen-terveyden tukeminen on aiempaa ajankohtaisempaa. Nyyti ry tarjoaa opiskelijoille mm. tietoa ja keinoja omasta jaksamisesta huolehtimiseen, vertaistukea chatissa ja ryhmissä sekä vapaaehtoistoimintaa.

–Saamiemme lahjoitusten avulla pystymme toteuttamaan esim. opiskelijoille erilaista tukitoimintaa matalalla kynnyksellä. Näin tavoitamme merkittävän määrän opiskelijoita ja vahvistamme opiskelutarjossa jaksamista, kertoo Nyyti ry:n toiminnanjohtaja **Minna Savolainen**.

–Tavoitteemme on korkealla ja haem-

Osa kampanjan työryhmästä vasemmalta oikealle: Henri Miettinen (VYY), Julia Liewendahl (ÅAS), Niklas Grönholm (ÅAS) ja Roosa Kesonen (VYY). Kuva: Sara Alasuutari.

me yrityksistä ja eri tahoista kumppaneita tukemaan opiskelijoiden hyvinvointia ja tekemään Vaasan opiskelijoista maailman onnellisimpia opiskelijoita, sanoo **Roosa Kesonen** VYY:sta.

Vaasan kaupungin viestintäpäällikkö Leena Forsén on innoissaan, että kaupunki saa olla mukana tekemässä vaasalaisista opiskelijoista maailman onnellisimpia.

Kampanjassa ovat mukana kaikki vaasalaiset opiskelijayhteisöt. Vaasan yli-

opiston ylioppilaskunta VYY ja Åbo Akademis Studentkår ÅAS ovat idean takana. Kampanjassa ovat mukana myös Vaasan ammattikorkeakoulun opiskelijakunta (VAMOK), Studentföreningen vid Svenska Handelshögskolan i Vasa r.f. (SSHV), Studerandekåren Novium, Opiskelijan Vaasa - Vasa Studerande (OVVS) ja Helsingin Yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan Vaasan yksikön ainejärjestö Justus ry.

Maria ja maailman onnellisimmat jakavat tarinoita onnellisuudesta

Maailman onnellisimmaksi kaupungiksi tähtäävä Vaasa etsii maailman onnellisinta ihmistä tehdäkseen tunnetuksi onnellisen elämän saloja.

Tutkimusmatkalle on kutsuttu mukaan myös toimittaja **Maria Veitola**, joka syvennyy Vaasalle toimittamassaan videosarjassa ehdokaiden elämäntarinoihin ja onneen.

– Taitavana haastattelijana tunnetun Veitolan kanssa toteutamme kolmiosaisen videosarjan ”Maria & maailman onnellisimmat”. Haluamme jakaa aitoja henkilötarinoita onnellisuudesta, joka usein kumpuaa hyvin arkisista asioista, kertoo Vaasan kaupungin viestintäpäällikkö Leena Forsén.

Syyskuussa kaikki suomalaiset pääsevät valitsemaan maailman onnellisinta ihmistä Veitolan toimittamien henkilökuvien perusteella. Videotarinat julkaistaan verkko-osoitteessa maailmanonnellisinkaupunki.fi, jossa voi äänestää kolmikosta onnellisinta.

– Odotan jo innolla, että pääsen tapaamaan ehdokkaita ja pureutumaan heidän onnellisuutensa saloihin, Veitola iloitsee.

Kutsu Vaasan-vierailulle on Veitolalle erityisen mieluinen, koska hän pääsee tutkimusmatkalle ja kylään ”tavisten” luo.

– Yökylässä Maria Veitola -ohjelmaa on tehty jo kuusi tuotantokautta, ja ihan alusta alkaen tv-katsojat ovat toivoneet, että vierailisin julkisten lisäksi tavallisten ihmisten luona, Veitola paljastaa.

TERVEYSALAN AMMATTILEHTI Terveys & Talous

Vuoden 2021
Terveys ja talous -päivät
pidetään Tampereella
14.–15.12.2021

**Muista
merkata
kalenteriin!**

SOTE-ratkaisujen vuosi 2021

Vuosi 2021 jää kaikissa tilanteissa historian kirjoihin. Sote-rakenneuudistus toteutuu tai sitten sitä ei saada valmiiksi tämänkään hallituskauden aikana. Hallituskausi on erittäin lyhyt aika tehdä näin iso reformi.

Terveys ja Talous -yhdistys järjesti Korona-tunnelmissa puhuttelevan sote-uudistus Teams-webinaarin jäsenilleen 24.3.2021. Tulevaisuus näyttää siltä, että perinteisten Terveys ja Talous päivien rinnalle yhdistyksemme toimintaan jää pysyväksi tämän kaltaiset tilaisuudet. Voit tutustua jälkikäteen webinaarin esityksiin osoitteessa www.terveysjatalous.fi.

Webinaarissa Pirkanmaan sote-muutosjohtaja **Jaakko Herrala** kertoi Suomen sote-uudistamisen vuosikymmenistä ja vertaili sitä muihin pohjoismaihin ja kansainvälisiin uudistuksiin. Kaikesta huolimatta Suomi on saanut paljon aikaan ilman suurta reformiakin pienten askelten taktiikalla. Suomi luokitellaan maailman onnellisimmaksi maaksi ja on hyvä paikka elää. Elinikämme on kaksinkertaistunut ja useiden indikaattorien mukaan olemme maailman huippuluokkaa. Helsinki, Tampere ja Turku yliopistosairaaloina sijoittuvat sadan parhaan sairaalan luokkaan maailmassa. Tavoitteenamme on nyt myös vahvistaa peruspalveluja.

Hallintojohtaja **Tarja Miettinen** kertoi Pohjois-Savon sote-uudistuksen tilanteesta. Suurella sydämellä valmistellaan tulevaisuuden sote-keskuksia joka puolella Suomea. Terveyskeskuksista pyritään aikaansaamaan laaja-alaisesti asiakasta palvelevia yksiköitä, joihin tuodaan muun muassa tiimimallit, digitalisaatio ja erikoissairaanhoidon konsultaatiot. Nämä toiminnalliset uudistukset toteutuvat riippumatta sote-uudistuksesta.

Etelä-Savon muutosjohtaja **Sami Siipilä** pystyi kansanomaisesti avaamaan so-

te-uudistuksen talouden pandoran lipasta. Näyttää siltä, että noin puolet tulevista hyvinvointialueista joutuu kiristämään vyötä, koska hyvinvointialueiden rahoitusmalli muuttuu tarveperustaiseksi. Monimutkaiset laskukaavat aukeavat todella huonosti ja edellyttää talouden laskentaperusteiden syväosaamista. Rahoitusmallit kaipaavat vielä paljon kehittämistä. Lisäksi hyvinvointialueiden kirjaamiskäytäntöjä tulee melkoisesti kehittää, sillä kirjaamiset ovat laskentamallien perusta. Kirjaamaton tapahtuma tai virheellinen kirjaus johtaa siihen, että hyvinvointialue ei tältä osin saa rahoitusta.

Pirkanmaan liiton kehittämisspällikkö **Riku Siren** kertoi, mitä tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla. Järjestämisvastuu on nyt ensimmäistä kertaa kirjattuna lakiluonnoksiin. Hyvinvointialueen päättäjät valitaan jatkossa suorilla vaaleilla. Järjestäjän rooli tulee eriyttää tuotannosta vaikkakin molemmat toiminnot ovat samaa organisaatiota. Hyvinvointialueella tulee olla vahva itsehallinto, mutta haasteita tuo uusi valtion rahoitusmalli sekä vahva valtioneuvoston ohjaus.

Lehden ulostulon aikoihin meillä on jo tietoa, mitä muutoksia perustusvaliokunta edellyttää lakiluonnoksiin. Ennakkoavistukseni on, että "jos"-sanan saamme jatkossa vaihtaa "kun"-sanaan. Kun sote etenee, miten sen toimeenpanemme. Siitä tulemme kuulemaan tarkemmin Terveys ja talous -päivillä Tampereella 14.-15.12.2021. Pitkästä aikaa pääsemme tapaamaan fyysisesti ja kasvotusten toisiamme Korona-vapaissa tunnelmissa!

Terveys & Talous

Terveysalan ammattilehti
83. vuosikerta

TOIMITUS

Jaana Larsson
p. 0400 134 154
jaana.larsson@kamua.fi
terveysjatalous@media.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Janne Okkonen

VIESTINTÄNEUVOSTO

Janne Okkonen
Pasi Parkkila
Maisa Lukander
Virpi Pitkänen
Markus Peltari
Päivi Peltola
Jaana Larsson

ILMOITUSMARKKINOINTI

Je-Mark Ky
Jukka Eriksson
Vanha Sveinsintie 6 F 17
02620 Espoo
p. 09 5489 3630
p. 050 339 6137
info@je-mark.fi
www.je-mark.fi

ILMOITUSAINEISTO

PunaMusta
Esko Aaltosen katu 2
PL 38, 30101 Forssa
p. 050 313 8994

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET

PunaMusta
Päivi Isomäki
p. 03 423 5625
paivi.isomaki@punamusta.com

JÄSENASIAT

Outi Kalske
Terveys ja talous ry
Värttinäkatu 13
20660 Littoinen
www.terveysjatalous.fi
kohdasta "jäsenhakemus"

JULKAISIJA JA KUSTANTAJA

Terveys ja talous ry
www.terveysjatalous.fi

ULKOASU JA TAITTO

Kamua Oy

PAINO

punamusta
PunaMusta, Forssa

ISSN 1797-8475

Lehden artikkeleiden kopiointi ilman kustantajan lupaa on kielletty.

Laskettelureissulla vuonna 2013 Vallée de Chamonixissa, jossa päivisin saattoi lasketella kesävaatteissa ja iltaisin käydä golf-kierroksella, kun laaksoissa oli jo täysi kesä.

Uusi päätoimittaja on työssään jännän äärellä

Terveys ja talous -lehden uusi päätoimittaja Janne Okkonen on tietojohdamisen ammattilainen, joka uskoo siihen, että ainoa pysyvä asia on muutos.

Teksti: KATARIINA HENTTONEN KUVAT: JANNE OKKONEN KOTIALBUMI

Janne Okkonen valittiin Terveys ja Talous -lehden uudeksi päätoimittajaksi tammi-kuussa. Samalla hänestä tuli viestintäneuvoston puheenjohtaja sekä yhdistyksen digiasioista vastaava. Okkonen kertoo, että päätyipäätoimittajaksi hiukan vahingossa.

– Annoin suostumukseni päätoimittajuuteen kolmivuotisen hallituskauden ensimmäiseksi vuodeksi. Mielestäni tilanteesta täytyy lehdestä puhuessa keskustella laajemmalti myös printtilehteen kohdistuvasta murroksesta. Organisaatiota on hyvä tuulettaa ja vaihtaa ihmisiä riittävän usein, hän sanoo.

Okkonen näkee päätoimittajan luotsina, joka koordinoi viestintää ja tarvittavia toimenpiteitä.

Päätoimittajakaudellaan sekä viestin-

täneuvostossa hän haluaakin tarkastella ja arvioida lehteä ja sen elinvoimaisuutta. Häntä kiinnostaa työssään erityisesti se, miten kerätyn datan ja tiedon avulla voidaan kohdentaa voimavaroja viisaasti ja ennakoita. Taustasta tietojohdamisen ammattilaisena on hyötyä myös päätoimittajan pestissä, sillä siinä täytyy ymmärtää syy-seuraussuhteita ja tarkastella eri skenaarioita laajasti.

– On tarpeellista arvioida päätoimittajan lehteä ja sen elinvoimaisuutta. Siksi en lähtenyt elinkautisvirkaan päätoimittajuuden kanssa. Tietojohdamisen keino-

”Työskennellessään Lapin sairaanhoitopiirissä sain olla vastaanottamassa palkinnon, voitettuamme kansallisessa kilpailussa Vuoden Tiedolla johtaja 2019 -tittelin organisaatiosarjassa. Oli ilo ja kunnia olla vastaanottamassa palkintoa, kun olen ollut hommaa johtamassa ja toteuttamassa asiantuntijatiimiini kanssa”, Okkonen sanoo.

valikoimaa hyväksikäyttäen on mahdollisuus tehdä erilaisia skenaarioajattelua siitä, millaisten toimenpiteiden kautta voimme saavuttaa parhaan lopputuloksen. Tätä kannattaa tehdä jo suunnitteluvaiheessa. Asioita on syytä tarkastella niin taloudellisista kuin laadullisista näkökulmista.

Okkosen työhistoria on kirjava. Hän on työskennellyt sosiaali- ja terveysalalla erilaisissa projekti- ja hanketehtävissä vuodesta 2006 saakka, viimeisimpänä tietojohdantamisen projektipäällikkönä Lapin sairaanhoitopiirissä sekä Lapin Rakenneuudistus -hankevalmistelun johtaminen ja ohjaus-osa-alueen valmistelijana. Joulukuussa hän siirtyi 2M-IT Oy:lle tietojohdantamisen palvelupäälliköksi. Hän kertoo, että saa työssään olla jatkuvasti ”jännän äärellä”.

- Työssäni pääsen hyödyntämään sitä, mitä edellisissä olen oppinut. Ero on se, että aiemmin tarkastelin asioita yhden asiakkaan, oman työnantajani kautta. Tässä työssä saan olla tekemisissä useiden erilaisten ja -suuruisten asiakkaiden kanssa. Koen olevani näköalapaikalla, kun puhutaan julkisrahoitteisten sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamiseen ja johtamiseen ohjaukseen liittyvän tiedon muodostuksesta, tuottamisesta sekä hyödyntämisestä.

Okkosen tie on vienyt vastikään pohjoisesta Varsinais-Suomeen. Pitkäaikainen koti oli Meri-Lapissa Tervolassa, uusi koti on vuonna 1870 rakennettu talo Mietoissa. Taustalla oli laaja kirjo eri muu-

Etätyötä Janne Okkonen on tehnyt jo yli 14 vuotta, josta viimeisen vuoden lähes kokonaan etänä.

tosajureita etäsuhteesta uuden työn kaipaamiseen.

- Sama suku on hallinnut tilaa 1700-luvulta ja se on siirtynyt isältä pojalle. Perheestä ei löytynyt enää jatkajaa, joten olemme ensimmäinen ulkopuolinen isäntä tilalla. Asuimme puolisoimme kanssa lähes kolme vuotta kahtaalla, hän Helsingissä, työskennellessään HUS:lla Meilahdessa ja minä Tervolassa. Pohdimme, että olisi kiva asua saman katon alla. Myös kun on riittävän pitkään ollut samassa työssä, ihmiselle tulee väistävä halu mennä eteenpäin, Okkonen kertoo.

Uuden kodin ansiosta Okkonen on saanut harrastaa remontointia, saneerausta ja korjausrakentamista, joiden kertoo olevan

erinomainen vastapaino työlle – eikä harrastukselle näy loppua. Hän viihtyy myös luonnossa ja järjestötoiminnan parissa.

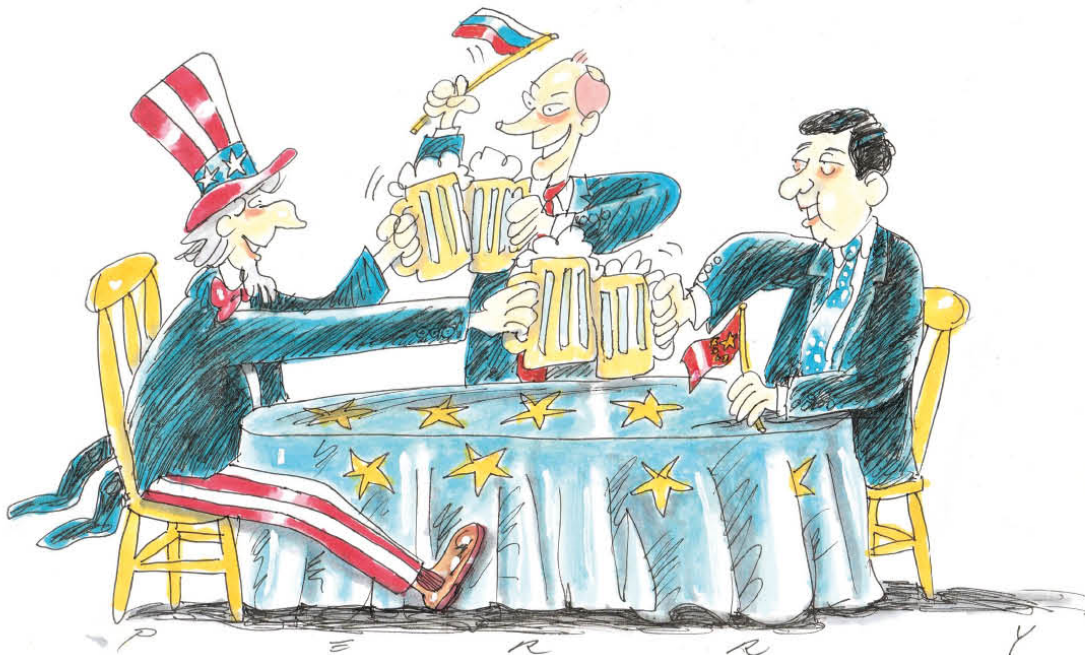
- Taannoin olin pahimmillaan kahdeksan eri yhdistyksen puheenjohtaja. Erilaiset ulkoaktiviteetit ovat lähellä miina: golf, pyöräily, talvella hiihto ja laskettelu, syksyisin vaeltaminen. Useina vuosina kesäaikaan on ollut ohjelmassa kirkkovenekilpasoutu, mutta taitaa tulla toinen vuosi peräkkäin, ettei Sulkavan soutuja järjestetä. Nautin myös hengailusta ystävien kanssa ja odotan innoissani sitä aikaa, että päästään koronasta ja voin kutsua ystäviä sekä sukulaisia kylään ja porista, sauna, uida, syödä ja vaikka laulaa karaokea.

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirissä järjestettiin henkilöstölle puutarhahuhlia. Janne Okkonen Kapteeni Jack Sparrowna, elokuvasta Pirates of the Caribbean. Sairaanhoitopiiriin johtaja Riitta Luosujärvi oli sonnustautunut Pikku Myyksi.

Ongelman tullessa eteen, on ratkaisu löydettävä heti. ”Itselläni hajosivat vaelluskengät Isolla Karhunkierroksella, joten ratkaisuksi sandaalit, jotka oli sidottava jalkaan kiinni kuminauhalla. Ongelmat on tehty ratkaistavaksi, ei taivasteltaviksi.”

Pakotteet eivät tepsä

Kiinalle, Venäjälle ja muutamille muillekin maille (jäljempänä "pakotteiden saajat") on määrätty pakotteita. Pakotteita antavien maiden (jäljempänä "pakotteiden antajat") tarkoituksena on saada pakotteiden saajat kunnioittamaan ihmisoikeuksia, demokratiaa, rauhaa ja muita maita.

KANSAN KIELELLÄ sanottuna perimmäisenä tarkoituksena on saada niin valtiot kuin ihmisetkin olemaan kunnolla ja toimimaan säällisesti. Pakotteilla se ei kuitenkaan onnistu, väitän minä – lähes kaiken muiden asioihin puuttumisesta kokenut. Esitänkin seuraavassa pari asiaa valaisevaa esimerkkiä.

JOS NAAPURISI perheessä riidellään ja metelöidään yökaudet niin, ettei saa nukutuksi ja muutenkin stressaannut siitä mitä kaikkea siellä voi tapahtua, ei asiaa auta kirje, tekstari tai muu viesti, jossa uhkaat ("pakotteen antaja") työntää viisi kiloa koiran kakkaa heidän postilaatikkoonsa, jollei meteli lopu. Päinvastoin naapurisi ("pakotteen saaja") maalaa ulko-oveesi mustalla öljyvärillä hakaristin.

Jos työpaikalla kateellinen työkaverisi juoruaa esimiehellesi paikkansapi-

tämättömistä laiminlyönneistäsi, ei se tilannetta paranna, että kiristät ("pakotteen antaja") parjaajasi ("pakotteen saaja") uhkailemalla kertoa aviosiipalleen hänen syrjähyypistään pikkujouluissa. Päinvastoin; työkaverisi ryhtyy levittämään huhua siitä, että olet pervo ja pierseket kokouksissa.

JOS PUOLUE x vastustaa ("pakotteen saaja") puolueen y SOTE-näkemyksiä, ei asiaa se edistä, että puolue y ("pakotteen antaja") ryhtyy kostoksi vastustamaan puolueen x verotusnäkemyksiä. Ei tästä mitään hyvää seuraa, sillä fundamentalistijuristeja kuuleva perustuslakivaliokunta vastustaa kaikkea.

JOS KOTONASI teet ("pakotteen saaja") täydellisen kevätseivouksen, mutta puoliso ("pakotteen antaja") väittää jalkalistojen jääneen pyyhkimättä, ei siihen oikea vastaus ole, että "pyyhi Itte". Semmoisen vastauksen seurauksena on viikon mykkäkoulu.

POIKKITIETEELLISEEN NÄKEMYKSEEN perustuva ehdotukseni on, että edellä kuvattujen pakotteiden sijaan ja esittämieni

esimerkkien valossa ainoa oikea toimenpide ristiriitojen ja niiden pahentumisen välttämiseksi on neuvottelu asian tilan parantamiseksi. Naapurisi kanssa parasta on mennä kaljalle. Työkaverisi kanssa kannattaa kehitellä jokin hengenheimolaisuutta lisäävä yhteinen, salassa pidettävä pahe. Puolueristiriitojen lieventämiseksi kannattaa ottaa käyttöön takavuosien lehmänkaupat. Kotioloissa on parasta itse pyyhkiä jalkalistat.

MENNÄKSENI SITTEN pakotteiden isoon kuvaan ihmetellä sitä sopii, etteivät USA, EU, Arabimaailma ym. ymmärrä jutustella Xin, Putinin, Erdoganin, Orbanin, Dudan etc. kanssa sovinnollisesti kunnolla olemiseen ja säälliseen käyttäytymiseen siirtymiseksi. Jos ainoa keino on pakotteet, eivät ne tepsä (voi mikä ihana suomalainen verbi "tepsiä" on!). Keinot näihin jutusteluihin ovat samat kuin kuvailemissani esimerkeissä; mennä yhdessä kaljalle, kehitellä hengenheimolaisuutta edistävä yhteinen pahe, tehdä lehmänkaupat – tai antaa valta vaimoille.

Terveys ja talous ry

hallituksen jäsenet 2021

JAAKKO HERRALA

hallituksen puheenjohtaja

Sote-projektijohtaja
Pirkanmaan liittop. 050 329 7166
jaakko.herrala@pirkanmaa.fi**PASI PARKKILA**

hallituksen jäsen

kehitysjohtaja
Pohjois-Pohjanmaan
sairaanhoitopiirip. 040 544 8955
pasi.parkkila@ppshp.fi**JANNE OKKONEN**hallituksen jäsen,
T&T päätoimittajapalvelupäällikkö
2M-IT Oyp. 0400 987 204
janne.okkonen@2m-it.fi**MAISA LUKANDER**

hallituksen jäsen

laatupäällikkö
HUS Tietohallintop. 040 865 9441
maisla.lukander@hus.fi**MERJA ILOMÄKI**

hallituksen jäsen

ruokapalvelujohtaja
Soite/ Keski-Pohjanmaan sote
kuntayhtymäp. 040 014 5519
merja.ilomaki@soite.fi**LEILA SAVOLAINEN**

hallituksen jäsen

terveydenhoitaja
Kuopion kaupunki
p. 050 057 4389
leila.savolainen@kuopio.fi**OUTI KALSKE**

hallituksen jäsen/ sihteeri

hankinta- ja logistiikkajohtaja
Varsinais-Suomen
sairaanhoitopiirip. 040 541 5125
outi.kalske@gmail.com**VIRPI PITKÄNEN**

hallituksen jäsen

johtava asiantuntija

p. 044 784 4572
virpi.pitkanen@fcg.fi**ERMO HAAVISTO**

hallituksen varapuheenjohtaja

sairaanhoitopiirin johtaja
Satasairaalap. 044 707 7782
ermo.haavisto@satasairaala.fi**MARKUS PELTTARI**

hallituksen jäsen

talouspäällikkö
HUSp. 050 427 1843
markus.peltari@hus.fi**TARJA MIETTINEN**

hallituksen jäsen

hallintojohtaja
Pohjois-Savon Liittop. 044 714 2664
tarja.miettinen@pohjois-savo.fi

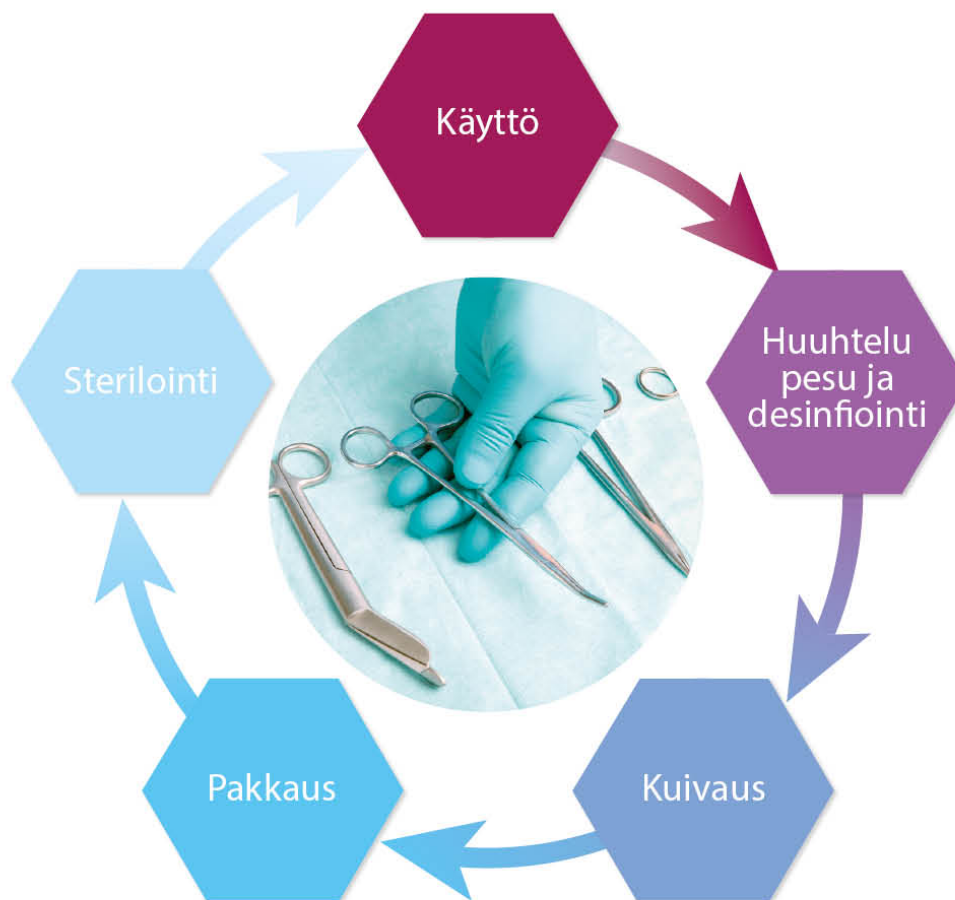
Liity jäseneksi

Terveys ja talous ry:n tarkoituksena on toimia sairaaloiden, terveyskeskusten ja muun terveydenhuollon hallinnon ja talouden sekä toimintaan liittyvien tukipalvelujen alalla työskentelevien ja näistä asioista kiinnostuneiden henkilöiden yhteistyöelimenä.

Tavoitteena on kehittää alan toimintoja ja toimintaedellytyksiä.

Liity Terveys ja talous -yhdistyksen jäseneksi. Saat jäsenetuna Terveys ja talous -lehden ja kontakteja alasi ihmisiin.

Voit liittyä jäseneksi kätevästi netin kautta www.terveysjatalous.fi kohdasta jäsenhakemus tai sähköpostilla yhdistyksen sihteerille outi.kalske@terveysjatalous.fi. Jäsenmaksu on 25 euroa/vuosi.

Turvallisesti puhdasta.

Aukoton välinehuolto

Terveys- ja laboratoriopalveluissa tarvitaan ehdotonta puhtautta. Varaa virheisiin ei ole. Tuotamme ratkaisuja ja laitteita sairaalavälineiden puhdistukseen, desinfiointiin sekä sterilointiin.

Kaikolta turvallinen vesi dialyysiin

Dialyysikäytössä veden tulee olla erikoispuhdistettua ja turvallista. Se on varmistettu kaksivaiheisella käsittelyjärjestelmällä ja lämpödesinfioinnilla. Kaikolta saat valmiin turvallisen järjestelmän dialyysiveden tuottamiseen.

Kaikki löytyy Kaikosta

Kaikosta saat avun laitekokonaisuutesi suunnitteluun. Saat myös kaikki vedenkäsittelyyn ja -puhdistukseen tarvittavat välineet, materiaalit sekä käyttöönoton. Huolehdimme toimittamiemme laitteiden ylläpidosta niiden koko elinkaaren ajan.

Kaiko Oy | Puhelin (09) 684 1010 | Henry Fordin katu 5 C, 00150 Helsinki | www.kaiko.fi